

Mišljenja Odbora (članak 70. stavak 1. točka (s))

Mišljenje 28/2018 o Nacrtu provedbene odluke Europske komisije o odgovarajućoj zaštiti osobnih podataka u Japanu

Usvojeno 5. prosinca 2018.

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Sadržaj

1	IZVRŠNI SAŽETAK	4
1.1	Područja konvergencije	5
1.2	Opći izazovi	5
1.3	Specifični komercijalni aspekti	5
1.3.1	Dvojbe EDPB-a glede ključnih načela zaštite podataka	6
1.3.2	Potreba za pojašnjenjem	6
1.4	Pristup državnih tijela podatcima prenesenima u Japan	7
1.5	Zaključak.....	7
2	UVOD.....	8
2.1	Japanski okvir za zaštitu podataka.....	8
2.2	Područje primjene procjene EDPB-a.....	8
2.3	Opći komentari i pitanja	9
2.3.1	Specifičnosti ove vrste odluke o primjerenosti	9
2.3.2	Pouzdanost prijevoda	10
2.3.3	Sektorska primjerenost	10
2.3.4	Obvezujuća narav dodatnih pravila i smjernica PPC-a	10
2.3.5	Periodična revizija zaključka o primjerenosti.....	11
2.3.6	Međunarodne obveze Japana	12
2.3.7	Ovlašti tijela nadležnih za zaštitu podataka (DPA) za pokretanje postupka pred sudom glede valjanosti odluke o primjerenosti	12
3	KOMERCIJALNI ASPEKTI	12
3.1	Načela sadržaja.....	12
3.1.1	Pojmovi	13
3.1.2	Razlozi za zakonitu i pravednu obradu u legitimne svrhe	15
3.1.3	Načelo transparentnosti.....	16
3.1.4	Ograničenja dalnjih prijenosa	17
3.1.5	Izravni marketing	19
3.1.6	Automatizirano donošenje odluka i izrada profila.....	20
3.2	Postupovni i provedbeni mehanizmi	20
3.2.1	Nadležno neovisno nadzorno tijelo	21
3.2.2	Sustav za zaštitu podataka mora osigurati dobru razinu usklađenosti	21
3.2.3	Sustav za zaštitu podataka mora pružiti podršku i pomoći pojedinim ispitanicima da ostvare svoja prava i odgovarajuće mehanizme pravne zaštite.....	22
4	PRISTUP DRŽAVNIH TIJELA PODATCIMA PRENESENIMA U JAPAN	23

4.1	Pristup tijela za izvršavanje zakonodavstva podatcima	23
4.1.1	Postupci za pristup podatcima u području kaznenog prava	23
4.1.2	Nadzor u području kaznenog prava	26
4.1.3	Pravna zaštita u području kaznenog prava.....	28
4.2	Pristup za potrebe nacionalne sigurnosti.....	34
4.2.1	Područje primjene nadzora	34
4.2.2	Dobrovoljna objava u slučaju nacionalne sigurnosti	35
4.2.3	Nadzor.....	36
4.2.4	Mehanizam pravne zaštite.....	38

Europski odbor za zaštitu podataka

uzimajući u obzir članak 70. stavak 1. točku (s) Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ,

uzimajući u obzir Sporazum o EGP-u, a posebno njegov Prilog XI. i Protokol 37., kako su izmijenjeni Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. 154/2018 od 6. srpnja 2018.,

uzimajući u obzir članak 12. i članak 22. svojeg Poslovnika od 25. svibnja 2018.,

DONIO JE SLJEDEĆE MIŠLJENJE:

1 IZVRŠNI SAŽETAK

1. Europska komisija prihvatile je nacrt provedbene odluke o odgovarajućoj zaštiti osobnih podataka koji je izdao Japan u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka (u dalnjem tekstu: „GDPR”)¹ dana 5. rujna 2018². Nakon toga, Europska komisija pokrenula je postupak za njegovo službeno usvajanje.
2. Dana 25. rujna 2018. Europska komisija zatražila je mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka („EDPB”)³. EDPB je zatražio od Komisije da dostavi svu potrebnu dokumentaciju koja se tiče ove zemlje, uključujući svu relevantnu korespondenciju s japanskom vladom.
3. S obzirom na rasprave vođene s EDPB-om, Europska komisija dvaput je mijenjala svoj nacrt odluke o primjerenosti i poslala posljednju verziju 13. studenoga 2018.⁴ EDPB temelji ovo mišljenje na posljednjoj verziji nacrta provedbene odluke (u dalnjem tekstu „nacrt odluke o primjerenosti”).
4. EDPB-ova procjena razine zaštite koju osigurava odluka o primjerenosti Komisije donesena je nakon razmatranja same odluke, kao i na temelju analize dokumentacije koju je Komisija⁵ stavila na raspolaganje⁶.
5. EDPB se usredotočio na procjenu komercijalnih aspekata nacrta odluke o primjerenosti i na pristup vlade osobnim podatcima koji se iz EU-a prenose za potrebe izvršavanja zakonodavstva i nacionalne sigurnosti, uključujući pravne lijekove dostupne pojedincima iz EU-a. EDPB je također procijenio jesu li zaštitne mjere predviđene japanskim pravnim okvirom uspostavljene i učinkovite.
6. EDPB je kao glavnu referencu za ovaj rad upotrebljavao svoj referentni dokument o primjerenosti⁷ usvojen u veljači 2018. godine.

¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ.

² Vidjeti Priopćenje za tisk http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-5433_en.htm.

³ Sukladno članku 70. stavku 1. točki (s) GDPR-a.

⁴ Vidjeti Prilog I. Mišljenju EDPB-a za ažuriranu verziju nacrta provedbene odluke Europske komisije.

⁵ Vidjeti Prilog II. Mišljenju EDPB-a za popis dokumenata koje Europska komisija nije dostavila EDPB-u.

⁶ EDPB svoju analizu temelji na prijevodima koje su dostavile japanske vlasti te koje je provjerila Europska komisija.

⁷ WP254, Referentni dokument o primjerenosti, 6. veljače 2018.

1.1 Područja konvergencije

7. Glavni je cilj EDPB-a dati mišljenje Europskoj komisiji o razini zaštite koja se pruža pojedincima u japanskom okviru. Važno je prepoznati da EDPB ne očekuje da japanski pravni okvir preslikava europsko pravo o zaštiti podataka.
8. Međutim, EDPB podsjeća da sudska praksa Suda Europske unije i članak 45. GDPR-a zahtijevaju da zakonodavstvo zemlje izvan EU-a bude usklađeno sa suštinom temeljnih načela sadržanih u GDPR-u kako bi se smatralo da pruža primjerenu razinu zaštite. U područjima zaštite podataka, EDPB nadalje napominje da postoje ključna područja usklađivanja između okvira GDPR-a i japanskog okvira u pogledu određenih temeljnih odredbi kao što su točnost podataka i smanjenje količine podataka, ograničenje pohrane, sigurnost podataka, ograničenje svrhe i neovisno nadzorno tijelo, Agencija za zaštitu osobnih podataka (PPC).
9. Osim navedenog, EDPB pozdravlja napore Europske komisije i japanskih vlasti uložene da bi se osiguralo da Japan pruža primjerenu razinu zaštite u odnosu na GDPR, pogotovo u pogledu smanjenja razlika između GDPR-a i japanskog okvira za zaštitu podataka dopunskim pravilima koje treba usvojiti PPC, koja se primjenjuju isključivo na osobne podatke prenesene iz EU-a u Japan, to jest dodatna pravila. Primjerice, EDPB ističe da je PPC pristao postupati s dodatnim kategorijama podataka kao s osjetljivim podatcima (prema japanskom zakonodavstvu osjetljivi podatci ne uključuju seksualnu orijentaciju ni članstvo u sindikatu). Osim toga, dodatna pravila osiguravaju da se prava ispitanika primjenjuju na sve osobne podatke prenesene iz EU-a, neovisno o njihovom razdoblju zadržavanja (dok japanski pravni sustav predviđa da se prava ispitanika ne primjenjuju na osobne podatke čije je brisanje predviđeno u roku od šest mjeseci).
10. EDPB također ističe napore Europske komisije uložene u jačanje odluke o primjerenoosti kao odgovor na zabrinutost koju je izrazio EDPB.

1.2 Opći izazovi

11. Budući da su izazovi i dalje prisutni, EDPB predlaže sljedeće kao glavna područja koja je potrebno ojačati i pomno pratiti u japanskom sustavu.
12. Prvi se izazov odnosi na praćenje te nove arhitekture primjerenoosti koja povezuje postojeći pravni okvir s posebnim dodatnim pravilima u svrhu osiguravanja da je sustav održiv i pouzdan te da ne uzrokuje **praktične probleme glede konkretne i učinkovite usklađenosti japanskih subjekata** i i načina na koji ga provodi PPC.
13. Nadalje, EDPB prima na znanje dosljedne obveze Europske komisije i japanskih vlasti te uvjerenavanja koja pružaju u pogledu obvezujuće i provedive naravi dodatnih pravila te istovremeno poziva Europsku komisiju da **dosljedno prati njihovu obvezujuću narav i učinkovitu primjenu u Japanu** jer je njihova pravna vrijednost nesumnjivo ključni element uzajamne primjerenoosti EU-a i Japana. S obzirom na smjernice PPC-a, EDPB pozdravlja pojašnjenja nacrtta odluke o primjerenoosti glede **njihove obvezujuće narav i traži od Komisije da pozorno prati ovaj aspekt**⁸.

1.3 Specifični komercijalni aspekti

14. Na području komercijalnih aspekata nacrtta odluke o primjerenoosti između EU-a i Japana, EDPB ima određene dvojbe i traži pojašnjenja o nekim važnim pitanjima.

⁸ Za više informacija vidjeti odjeljak 1.3.4. ovog mišljenja.

1.3.1 Dvojbe EDPB-a glede ključnih načela zaštite podataka

15. EDPB pozdravlja činjenicu da dodatna pravila onemogućuju da se osobni podaci preneseni iz EU-a dalje prenose u zemlju izvan EU-a na temelju sustava prekograničnih pravila o privatnosti (CBPR) Azijско-pacifičke ekonomske zajednice (APEC). Osim toga, EDPB prepoznaće da se u novom nacrtu odluke o primjerenošći Europska komisija obvezala da će obustaviti odluku o primjerenošći kada daljnji prijenos više ne bude osiguravao dosljednu zaštitu.
16. Prema japanskom zakonodavstvu, jedna od pravnih osnova za daljnje prijenose jest priznavanje zemlje izvan EU-a kao zemlje koja pruža primjerenu razinu zaštite s obzirom na razinu zaštite u Japanu. Međutim, čini se da procjena na temelju koje Japan smatra određenu zemlju izvan EU-a primjereno ne sadrži specifična „dodatna pravila“ dogovorena između Europske komisije i PPC-a koja se primjenjuju isključivo na osobne podatke iz EU-a radi pružanja razine zaštite koja je u načelu istovjetna standardima GDPR-a. Iz toga slijedi da osobni podaci iz EU-a koji se prenose iz Japana u drugu zemlju izvan EU-a čiji se okvir za zaštitu podataka u načelu ne smatra istovjetnim GDPR-u na temelju odluke Japana o primjerenošći više neće nužno uživati zaštitu karakterističnu za osobne podatke iz EU-a.
17. **Međutim, treba imati na umu da su mogući daljnji prijenosi osobnih podataka u zemlje izvan EU-a koje podliježu mogućoj naknadnoj odluci Japana o primjerenošći. Te zemlje izvan EU-a možda nisu bile predmetom prethodne procjene ili utvrđivanja primjerenošti koje provodi EU. U ovom bi trenutku Komisija trebala preuzeti svoju ulogu praćenja i osigurati da se zadrži razina zaštite podataka iz EU-a ili razmotriti obustavljanje ove odluke o primjerenošći.**
18. Nadalje, EDPB ima dvojbe glede **pristanka i obveze transparentnosti** voditelja obrade podataka (PIHBO-vi). EDPB je pažljivo provjerio ove elemente zato što za razliku od europskog prava o zaštiti podataka upotreba pristanka kao osnove za obradu i prijenos ima središnju ulogu u japanskom pravnom sustavu. Primjerice, EDPB ima dvojbe glede koncepta pristanka koji je definiran tako da ne uključuje pravo na povlačenje, odnosno ključan element prema europskom pravu kojim se osigurava stvarna kontrola ispitanika nad njegovim osobnim podatcima. Što se tiče obveza transparentnosti PIHBO-a, postoje sumnje o tome dostavljaju li se ispitanicima informacije proaktivno.
19. Upoznat s činjenicom da je PPC-ova podrška dostupna putem telefonske linije za pomoć i to samo na japanskom jeziku, EDPB izražava zabrinutost o tome da **japanski sustav pravne zaštite** možda nije lako dostupan pojedincima u EU-u koji trebaju podršku ili žele podnijeti pritužbu. Isti problem postoji i s uslugom za posredovanje koju pruža PPC jer se sustav ne oglašava na engleskoj verziji mrežnog mjesta PPC-a, dok su važni informativni dokumenti, kao npr. često postavljana pitanja o Zakonu o zaštiti osobnih podataka (APPI), također dostupni samo na japanskom jeziku. Po tom bi pitanju EDPB pozdravio kada bi Komisija raspravila s PPC-om mogućnost uspostavljanja internetske usluge, po mogućnosti na engleskom jeziku, koja bi pružala podršku pojedincima u EU-u i rješavala njihove pritužbe, sličnu onoj koja je predviđena u Prilogu II. ovoj odluci o primjerenošći. Europska komisija također će morati pažljivo pratiti učinkovitost sankcija i relevantnih pravnih lijekova.

1.3.2 Potreba za pojašnjenjem

20. EDPB bi pozdravio uvjerenja o određenim aspektima nacrtu odluke o primjerenošći koja je potrebno dodatno pojasniti.
21. To se, primjerice, odnosi na neke ključne pojmove japanskog zakonodavstva. Točnije, potrebno je razjasniti **status takozvanog „povjerenika“** – uloge koja podsjeća na voditelja obrade podataka prema GDPR-u, ali čije mogućnosti utvrđivanja i promjene svrhe i sredstava obrade osobnih podataka ostaju nejasne.

22. Zbog manjka relevantnih dokumenata, EDPB se također želi uvjeriti jesu li **ograničenja prava pojedinaca** (točnije, prava na pristup, ispravak i prigovor) nužna i razmjerna u demokratskom društvu i poštuju li suštinu temeljnih prava.
23. EDPB također očekuje da će Europska komisija pomno pratiti učinkovitu zaštitu **osobnih podataka prenesenih iz EU-a u Japan, na temelju nacrtu odluke o primjerenosti, tijekom njihovog ukupnog „životnog ciklusa”**, iako japansko zakonodavstvo nalaže obvezu vođenja evidencija o podrijetlu podataka za najviše tri godine.

[1.4 Pristup državnih tijela podatcima prenesenima u Japan](#)

24. EDPB je također analizirao pravni okvir za japanska državna tijela u slučaju pristupanja osobnim podatcima koji su preneseni iz EU-a u Japan za potrebe izvršavanja zakonodavstva ili nacionalne sigurnosti. Uzimajući u obzir uvjerenja koja je pružila japanska vlada, sadržana u Prilogu II. nacrtu odluke o primjerenosti, EDPB je utvrdio niz aspekata koje je potrebno razjasniti i glede kojih postoje dvojbe, među kojima treba istaknuti sljedeće.
 25. Na području izvršavanja zakonodavstva EDPB primjećuje da su pravna načela koja se primjenjuju na pristup podatcima često slična pravilima u EU-u, u mjeri u kojoj su dostupna. Međutim, manjak dostupnih prijevoda nekoliko pravnih tekstova i relevantne sudske prakse otežava donošenje zaključka da su svi postupci za pristup podatcima potrebni i razmijerni te da se ta načela primjenjuju na način koji je „u načelu istovjetan“ pravu EU-a.
 26. Na području nacionalne sigurnosti EDPB prepoznaje da je japanska vlada potvrdila da se podatci mogu dobiti samo iz izvora slobodnog pristupa ili na temelju dobrovoljnog objavljivanja društava te da ne prikuplja podatke o široj javnosti. Međutim, svjestan je zabrinutosti stručnjaka i medija te bi pozdravio dodatna pojašnjenja o nadzornim mjerama japanskih državnih tijela.
27. Što se tiče pravne zaštite pojedinaca iz EU-a, na području izvršavanja zakonodavstva kao i nacionalne sigurnosti, EDPB pozdravlja činjenicu da su Europska komisija i japanska vlada dogovorile dodatni mehanizam koji pojedincima iz EU-a pruža dodatni oblik pravne zaštite, proširujući time ovlasti japanskog tijela za zaštitu podataka. Međutim, i dalje postoji zabrinutost da taj novi mehanizam neće u potpunosti nadoknaditi propuste nadzora i pravne zaštite prema japanskom pravu. Stoga EDPB traži dodatna pojašnjenja kako bi se uvjeroj da ovaj novi mehanizam u potpunosti nadoknađuje te propuste.

[1.5 Zaključak](#)

28. EDPB smatra da je ova odluka o primjerenosti iznimno važna. Kao prva odluka o primjerenosti otkad je GDPR stupio na snagu, predstavljaće **presedan za buduće primjene odluka o primjerenosti, kao i za reviziju odluka o primjerenosti u skladu s Direktivom 95/46⁹**. Također je važno istaknuti da su pojedinci sve svjesniji učinka globalizacije na njihovu privatnost i obraćaju se nadzornim tijelima da bi se uvjerojili da postoje odgovarajuća jamstva kada se njihovi podatci prenose izvan države. S obzirom na te implikacije, EDPB vjeruje da bi Europska komisija trebala osigurati da nema propusta u zaštiti koju pruža uzajamna primjerenost EU-a i Japana te da je ova specifična vrsta primjerenosti usklađena sa zahtjevima članka 45. GDPR-a.
29. EDPB pozdravlja napore koje su uložili Europska komisija i japanski PPC da bi što je više moguće uskladili japanski pravni okvir s europskim pravnim okvirom. **Poboljšanja** uvedena dodatnim pravilima radi premošćivanja razlika između ta dva pravna okvira iznimno su važna i dobro prihvaćena.

⁹ Uredba br. 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka.

30. Međutim, nakon pažljive analize nacrta odluke Komisije o primjerenosti i japanskog okvira za zaštitu podataka, EDPB primjećuje **da i dalje postoji niz dvojbi, kao i potreba za dodatnim pojašnjenjima**. Nadalje, ova specifična vrsta primjerenosti koja kombinira postojeći državni okvir s dodatnim specifičnim pravilima također nameće pitanje o njezinoj operativnoj provedbi. S obzirom na navedeno, EDPB preporučuje Europskoj komisiji da razmotri dvojbe i zahtjeve za pojašnjenjima koje navodi EDPB te pruži dodatne dokaze i obrazloženja u pogledu istaknutih pitanja. EDPB također poziva Europsku komisiju da provodi reviziju ovog zaključka o primjerenosti (barem) svake dvije godine, a ne svake četiri godine kako se predlaže u trenutačnom nacrtu odluke o primjerenosti.

2 UVOD

2.1 Japanski okvir za zaštitu podataka

31. Japanski okvir za zaštitu podataka osuvremenjen je nedavno, 2017. godine. Ovaj okvir obuhvaća nekoliko stupova, u središtu kojih se nalazi opći zakonski propis, Zakon o zaštiti osobnih informacija (APPI). Još jedan važan zakonodavni propis jest vladin nalog za provedbu APPI-ja („vladin nalog“) koji određuje određena temeljna načela APPI-ja.
32. Na temelju vladine odluke usvojene 12. lipnja 2018.¹⁰ i članka 6. APPI-ja PPC je ovlašten „*poduzimati potrebne mjere da bi se premostile razlike sustava i operacija između Japana i dotične strane zemlje u pogledu osiguravanja odgovarajućeg postupanja s osobnim informacijama primljenim iz svake zemlje*“¹¹. Vladina odluka također predviđa da će propisi koji je usvojio PPC, koji nadopunjuju ili nadilaze one utvrđene u APPI-ju, biti obvezujući i provedivi za japanske subjekte u poslovanju¹².
33. S time u skladu, PPC je sudjelovao u pregovorima s Europskom komisijom i u lipnju 2018. godine usvojio stroža pravila u odnosu na pravila APPI-ja i vladin nalog koji će se primjenjivati na podatke prenesene iz EU-a. U pitanju su dodatna pravila prema Zakonu o zaštiti osobnih podataka za postupanje s osobnim podatcima koji su preneseni iz EU-a na temelju odluke o primjerenosti, u dalnjem tekstu „dodatna pravila“¹³. Ova dodatna pravila priložena su nacrtu provedbene odluke Komisije koji je objavljen u srpnju 2018. godine.
34. Važno je napomenuti da su dodatna pravila primjenjiva samo na osobne podatke prenesene iz Europske unije u Japan na temelju odluke o primjerenosti i da im je svrha jačati zaštitu primjenjivu na te podatke. Kao takva ne primjenjuju se na osobne podatke u Japanu ili iz drugih zemalja, već na one EGP-a.
35. Nadalje, EDPB želi svratiti pozornost na činjenicu da je izmijenjeni APPI stupio na snagu 30. svibnja 2017. te da je PPC u svojem sadašnjem obliku uspostavljen 2016. godine. Nadalje, dodatna pravila o kojima je PPC pregovarao s Europskom komisijom tek trebaju stupiti na snagu jer to ovisi o priznanju koje Europska komisija daje japanskoj jurisdikciji kao primjerenoj onoj u EU-u.

2.2 Područje primjene procjene EDPB-a

36. Nacrt odluke Europske komisije o primjerenosti rezultat je procjene japanskih propisa za zaštitu podataka, nakon čega je uslijedilo pregovaranje s japanskim vlastima. Ishod tih pregovora jasno se

¹⁰ EDPB primjećuje da je prema nacrtu odluke o primjerenosti ova vladina odluka usvojena 12. lipnja 2018. godine. Međutim, EDPB-uje dostavljen samo nacrt vladine odluke od travnja 2018.

¹¹ Vladina odluka od 25. travnja 2018.

¹² Za više informacija vidjeti odjeljak 1.3.4. u nastavku.

¹³ Dodatna pravila, Prilog I. Provedbenoj odluci Komisije od XXXX, sukladno Uredbi 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća o odgovarajućoj zaštiti osobnih podataka u Japanu, dostavljeni EDPB-u u rujnu 2018.

odražava u dva priloga priložena nacrtu odluke o primjerenosti: prvi pruža dodatne zaštitne mjere koje će japanski subjekti u poslovanju morati primjenjivati na obradu osobnih podataka prenesenih iz EU-a, dok drugi sadrži uvjeravanja i obveze japanske vlade glede pristupa državnih tijela podatcima.

37. EDPB je proučio japanski okvir za zaštitu podataka, dodatna pravila dogovorena s Europskom komisijom te uvjeravanja i obveze japanske vlade. Očekuje se da će EDPB pružiti neovisno mišljenje o zaključima Europske komisije, identificirati nedostatke okvira primjerenosti, ako postoje, i nastojati predložiti izmjene ili dopune za njihovo rješavanje.
38. Kao što se spominje u EDPB-ovom referentnom dokumentu o primjerenosti, „*informacije koje dostavi Europska komisija trebaju biti iscrpne i omogućiti EDPB-u da doneše vlastitu procjenu o razini zaštite podataka u zemlji izvan EU-a*”¹⁴.
39. Međutim, EDPB je primio većinu dokumenata na engleskom jeziku na koje se upućuje u nacrtu odluke o primjerenosti, koji predstavljaju ključan dio japanskog pravnog sustava. Stoga EDPB donosi ovo mišljenje na temelju analize dostupnih dokumenata na engleskom jeziku. EDPB je uzeo u obzir primjenjivi okvir za zaštitu podataka u Europskoj uniji, uključujući članak 8. Europske konvencije o ljudskim pravima (u dalnjem tekstu: „EKLJP”) koji štiti pravo na privatni i obiteljski život, kao i članke 7., 8. i 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u dalnjem tekstu: „Povelja”) koji štite pravo na privatni i obiteljski život, pravo na zaštitu osobnih podataka i pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje. Osim navedenog, EDPB je imao na umu zahtjeve GDPR-a, kao i razmatranje relevantne sudske prakse.
40. Cilj ovog dokumenta jest osigurati da je japanski okvir za zaštitu podataka u načelu istovjetan onome Europske unije. Sud Europske unije dodatno je razradio pojam „odgovarajuće razine zaštite” koji je već postojao u sklopu Direktive 95/46. Važno je podsjetiti na standard koji je Sud Europske unije postavio u predmetu Schrems, a to je da čak i ako „razina zaštite” u zemlji izvan EU-a mora biti „u načelu istovjetna” onoj zajamčenoj u Europskoj uniji, „sredstva koja su u tom pogledu dostupna u zemlji izvan EU-a za osiguranje takve razine zaštite mogu se razlikovati od onih koja se koriste u [EU-u]”¹⁵. Stoga cilj nije prenijeti europsko zakonodavstvo točku po točku, već utvrditi temeljne i ključne zahtjeve zakonodavstva koje se ispituje. Primjerenost se može postići kombinacijom prava ispitanika i obveza subjekata koji obrađuju podatke ili koji kontroliraju takvu obradu i nadzor u sklopu neovisnih tijela. Međutim, pravila zaštite podataka učinkovita su samo ako su provediva i ako se prate u praksi. Stoga je potrebno razmotriti ne samo sadržaj pravila primjenjivih na osobne podatke prenesene u zemlju izvan EU-a ili međunarodnu organizaciju, već i sustav koji je uspostavljen da bi se osigurala učinkovitost takvih pravila. Djelotvorni mehanizmi provedbe od iznimne su važnosti za učinkovitost pravila o zaštiti podataka¹⁶.

2.3 Opći komentari i pitanja

2.3.1 Specifičnosti ove vrste odluke o primjerenosti

41. Primjerenost između EU-a i Japana prvi je slučaj koji će se ispitati u odnosu na novi pravni okvir GDPR-a. Stoga rad EDPB-a postaje još važniji s obzirom na učinak ovog nacrtu odluke o primjerenosti na buduće primjene odluka o primjerenosti.
42. Primjerenost između EU-a i Japana također je prvi primjer uzajamne primjerenosti. Kada i ako EU prizna Japan kao zemlju koja pruža razinu zaštite koja je u načelu istovjetna onoj GDPR-a, Japan će također izdati svoju odluku o primjerenosti prema članku 24. APPI-ja, priznajući EU kao entitet koji

¹⁴ WP254, str. 3.

¹⁵ Predmet C-362/14, Maximillian Schrems protiv Povjerenika za zaštitu podataka, 6. listopada 2015. (§§ 73, 74).

¹⁶ WP254, str. 2.

pruža odgovarajuću razinu zaštite prema japanskom okviru za zaštitu podataka. Stoga je ova predviđena primjerenošć između Japana i EU-a posebne naravi koju je EDPB uzeo u obzir u svojoj procjeni. Kako je prethodno navedeno, japanski je PPC s Europskom komisijom dogovorio specifična, stroža pravila koja su primjenjiva isključivo na osobne podatke prenesene iz EU-a. Ova su stroža pravila obvezujuća i provediva sukladno vladinoj odluci te ih se moraju pridržavati svi subjekti u poslovanju koji postupaju s osobnim informacijama (u dalnjem tekstu „PIHBO-ovi“) u Japanu pri obradi osobnih podataka primljenih iz EU-a sukladno ovom nacrtu odluke o primjerenošći.

43. Stoga je Europska komisija temeljila svoj zaključak o primjerenošći ne samo na postojećem općem japanskom okviru za zaštitu podataka, već i na ovim specifičnim pravilima. Činjenica da su dodatna pravila bila potrebna kao dopuna APPI-ju ukazuje na činjenicu da Europska komisija smatra da japansko zakonodavstvo za zaštitu podataka kao takvo nije u načelu istovjetno GDPR-u.
44. **S obzirom na navedena otvorena pitanja, EDPB poziva Europsku komisiju da osigura da nova arhitektura primjerenošći, prva koja će se usvojiti prema GDPR-u, bude održiv i pouzdan sustav koji neće uzrokovati praktične probleme glede konkretne i učinkovite usklađenosti japanskih subjekata i načina na koji je provodi PPC.**

2.3.2 Pouzdanost prijevoda

45. Kao i Europska komisija, EDPB je svoj rad temeljio na prijevodima na engleski jezik koje su dostavile japanske vlasti¹⁷. EDPB poziva Europsku komisiju da razjasni da je svoj nacrt odluke o primjerenošći temeljila na primljenim prijevodima dokumenata na engleski jezik i provjeri kvalitetu i pouzdanost tih prijevoda.

2.3.3 Sektorska primjerenošć

46. Zaključak o primjerenošći ovog nacrta odluke o primjerenošći ograničen je na zaštitu osobnih podataka koju provode PIHBO-ovi u smislu APPI-ja. To znači da je primjerenošć sektorska jer se primjenjuje isključivo na privatni sektor te iz područja primjene isključuje prijenose osobnih podataka između državnih tijela. Trenutačno Europska komisija samo ukratko spominje tu specifičnost područja primjene primjerenošti u uvodnoj izjavi 10. nacrta odluke o primjerenošći.
47. **EDPB poziva Europsku komisiju da izričito navede sektorsknu narav ovog zaključka o primjerenošći u naslovu provedbene odluke, kao i u njezinom članku 1. prema članku 45. stavku 3. GDPR-a.**

2.3.4 Obvezujuća narav dodatnih pravila i smjernica PPC-a

48. Članak 6. APPI-ja navodi da će „vrla... poduzeti potrebne zakonodavne i druge mjere kako bi mogla poduzeti diskretnu mjeru za zaštitu osobnih podataka koja posebno zahtijeva osiguravanje stroge provedbe vlastitog ispravnog postupanja kako bi se tražila pojačana zaštita prava i interesa pojedinca te će poduzeti potrebne mjere u suradnji s vladama u drugim zemljama kako bi se uspostavio međunarodno usklađeni sustav koji se odnosi na osobne podatke kroz poticanje suradnje s međunarodnom organizacijom i drugim međunarodnim okvirom“. Iako je vlada jasno definirana u ovom članku APPI-ja kao nadležna za poduzimanje takvih pravnih postupaka, ne odnosi se izravno na PPC kao nadležno tijelo za donošenje posebnih pravila¹⁸. Zbog vremenskih ograničenja EDPB nije mogao prikupiti, pregledati i ispitati postojeće dokaze o tom pitanju.

¹⁷ Europska komisija provjerila je ove prijevode.

¹⁸ Sukladno članku objavljenom u srpnju 2018., kada su dodatna pravila još uvijek bila u obliku nacrta, pravno obvezujuća narav tih pravila vjerojatno je bila tema internih rasprava u zemlji. Vidjeti Fujiwara S., Usporedba pravnih okvira za zaštitu podataka EU-a i Japana, Jurist, sv. 1521. (srpanj 2018.): str. 19.

49. **S obzirom na ozbiljnost ovog pitanja, EDPB prima na znanje dosljedne obveze Europske komisije i japanskih vlasti te uvjeravanja koja pružaju glede obvezujuće i provedive naravi dodatnih pravila. EDPB poziva Europsku komisiju da dosljedno prati njihovu obvezujuću narav i učinkovitu primjenu u Japanu jer je njihova pravna vrijednost nesumnjivo ključni element uzajamne primjerenosti EU-a i Japana.**
50. Nadalje, Europska komisija upućuje na smjernice PPC-a (smjernice) u nekoliko odjeljaka svojeg nacrta odluke o primjerenosti.
51. Iako Europska komisija pojašnjava da smjernice pružaju vjerodostojno tumačenje APPI-ja u uvodnoj izjavi 16. nacrta odluke o primjerenosti, u istoj uvodnoj izjavi upućuje se na obvezujuću prirodu ovih smjernica: „Prema informacijama koje je dostavio PPC, te smjernice smatraju se obvezujućim pravilima koja čine sastavni dio pravnog okvira, a čitaju se usporedno s tekstom APPI-ja, vladinom odlukom, Pravilima PPC-a i skupom pitanja i odgovora koji je pripremio PPC”.¹⁹
52. Međutim, na temelju istih informacija koje je dostavio PPC EDPB je zaključio da smjernice nisu pravno obvezujuće. Smjernice, pak, pružaju „vjerodostojno tumačenje” prava. PPC tvrdi da se smjernica u praksi pridržavaju PIHBO-ovi te da ih PPC upotrebljava za provedbu zakona protiv PIHBO-a, a sudovi pri donošenju svojih odluka. Međutim, ovi elementi ne predstavljaju dovoljan dokaz da su smjernice pravno obvezujuće norme.
53. **EDPB pozdravlja pojašnjenja nacrta odluke o primjerenosti glede obvezujuće naravi smjernica PPC-a i traži od Komisije da pozorno prati ovaj aspekt.**
54. Prema PPC-u smjernice se u praksi poštuju jer je to lokalni običaj. PPC spominje da japanski sudovi upotrebljavaju smjernice PPC-a za donošenje presuda kada primjenjuju pravila APPI-ja. Europska komisija upućuje na sudsку odluku²⁰ iz 2006. kako bi pružila dokaz da japanski sudovi svoje zaključke temelje na smjernicama. Unatoč činjenici da EDPB-u nije dostavljena dotična sudska odluka, EDPB bi cijenio kada bi Europska komisija dostavila, ako je moguće, noviju sudsку odluku, bilo u području zaštite podataka ili u drugom sektoru u kojoj su japanski sudovi upotrebljavali smjernice PPC-a ili druge slične smjernice kao osnovu za svoju odluku.

2.3.5 Periodična revizija zaključka o primjerenosti

55. Članak 45. stavak 3. GDPR-a nalaže provedbu periodične revizije barem svake četiri godine. Prema EDPB-ovom referentnom dokumentu o primjerenosti²¹, u pitanju je općeniti vremenski okvir koji se može prilagoditi za svaku zemlju ili međunarodnu organizaciju koja je donijela odluku o primjerenosti. Ovisno o danim okolnostima može biti potreban kraći ciklus revizije. Također, incidenti i druge informacije o pravnom okviru u dotičnoj zemlji izvan EU-a ili međunarodnoj organizaciji ili promjene u takvom pravnom okviru mogu dovesti do potrebe za ranjom revizijom. Također se čini prikladnim raniye provesti prvu reviziju potpuno nove odluke o primjerenosti i postupno prilagođavati ciklus revizija ovisno o ishodu.
56. Uzimajući u obzir niz čimbenika, uključujući činjenicu da je APPI stupio na snagu 2017. godine, da je PPC osnovan 2016. godine i da još uvijek ne postoje informacije ni dokazi o praktičnoj primjeni dodatnih pravila, **EDPB poziva Europsku komisiju da provodi revizije ovog zaključka o primjerenosti**

¹⁹ Provedbena odluka Komisije od XXXX, sukladno Uredbi 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća o odgovarajućoj zaštiti osobnih podataka u Japanu, dostavljena EDPB-u 13. studenoga 2018., uvodna izjava 16.

²⁰ Provedbena odluka Komisije od XXXX, sukladno Uredbi 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća o odgovarajućoj zaštiti osobnih podataka u Japanu, dostavljena EDPB-u 13. studenoga 2018., str. 5., bilješka 16., Okružni sud u Osaki, odluka od 19. svibnja 2006., Hanrei Jihō, sv. 1948., str. 122.

²¹ WP254, str. 3.

(barem) svake dvije godine, a ne svake četiri godine kako se predlaže u trenutačnom nacrtu odluke o primjerenosti.

2.3.6 Međunarodne obveze Japana

57. Sukladno članku 45. stavku 2. točki (c) GDPR-a i referentnom dokumentu o primjerenosti²², tijekom procjene primjerenosti razine zaštite zemlje izvan EU-a, Europska komisija uzet će u obzir, među ostalim, međunarodne obveze koje je zemlja izvan EU-a preuzela ili druge obveze koje proizlaze iz njezina sudjelovanja u multilateralnim ili regionalnim sustavima, osobito u vezi sa zaštitom osobnih podataka, kao i provedbom tih obveza. Nadalje, potrebno je uzeti u obzir pristupanje zemlje izvan EU-a Konvenciji Vijeća Europe od 28. siječnja 1981. za zaštitu pojedinaca u pogledu automatske obrade osobnih podataka („Konvencija 108+“)²³ te njezin dodatni protokol.

58. **Po tom pitanju, EDPB primjećuje da je Japan promatrač Savjetodavnog odbora Konvencije 108+.**

2.3.7 Ovlasti tijela nadležnih za zaštitu podataka (DPA)²⁴ za pokretanje postupka pred sudom glede valjanosti odluke o primjerenosti

59. EDPB ističe da iako se u uvodnoj izjavi 179. nacrtu odluke o primjerenosti samo spominju slučajevi u kojima je DPA primio pritužbu kojom se u pitanje dovodi kompatibilnost odluke o primjerenosti s temeljnim pravima ispitanika na privatnost i zaštitu podataka, ova se izjava mora shvatiti kao primjer situacija u kojima DPA može pokretati postupke pred državnim sudom, što bi također bilo moguće i u nedostatku pritužbe, a ne ograničenjem ovlasti koje su dane DPA-ovima sukladno GDPR-u i nacionalnim zakonima država članica u tom pogledu. Zaista, odredbe GDPR-a uključuju ovlast za obustavljanje prijenosa podataka čak i na temelju odluke o primjerenosti te za pokretanje postupka glede valjanosti odluke o primjerenosti te nisu ograničene na slučajeve u kojima su primili pritužbu ako bi im njihov nacionalni zakon dao ovlasti da tako postupaju u širem smislu i neovisno o pritužbi, u skladu s relevantnim odredbama GDPR-a.
60. **EDPB poziva Europsku komisiju da u svojem nacrtu odluke u primjerenosti razjasni da je ovlast nadležnih tijela za pokretanje postupka po pitanju valjanosti odluke o primjerenosti nakon primljene pritužbe samo ilustracija širih ovlasti DPA-ova sukladno GDPR-u, koje uključuju ovlast za obustavljanje prijenosa podataka te za pokretanje postupka glede valjanosti odluke o primjerenosti bez primljene pritužbe ako bi im to njihovo nacionalno pravo omogućilo.**

3 KOMERCIJALNI ASPEKTI

3.1 Načela sadržaja

61. Poglavlje 3. Referentnog dokumenta o primjerenosti posvećeno je „Načelima sadržaja“. Sustav zemlje izvan EU-a ili međunarodne organizacije mora ih sadržavati kako bi se pružena razina zaštite smatrala u načelu istovjetnom onoj zajamčenoj zakonodavstvom EU-a. EDPB potvrđuje činjenicu da se pristup japanskog pravnog sustava za ostvarivanje prava na privatnost razlikuje od pristupa GDPR-a. Iako japski Ustav kao takav ne sadrži pravo na privatnost, ono je prepoznato kao ustavno pravo putem sudske prakse, kako je i navedeno u odluci Europske komisije²⁵.

²² WP254, str. 2.

²³ Konvencija za zaštitu pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka, Konvencija 108+, 18. svibnja 2018.

²⁴ Predmet C-362/14, Maximillian Schrems protiv Povjerenika za zaštitu podataka, 6. listopada 2015.

²⁵ EDPB-u nije dostavljen prijevod ove sudske odluke na engleski jezik. Vidjeti Provedbenu odluku Komisije od XXXX, sukladno Uredbi 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća o odgovarajućoj zaštiti osobnih podataka u Japanu, dostavljenu EDPB-u 13. studenoga 2018., bilješku 9.

62. Zbog činjenice da se japanski pristup znatno razlikuje od europskog, potrebno je s posebnom pažnjom promatrati osiguravaju li pojedini aspekti, ali u konačnici i cjelokupni sustav, „u načelu istovjetnu” razinu zaštite. To znači da se mogući „nedostatci” jednog načela sadržaja mogu nadoknaditi nekim drugim aspektima koji mogu osigurati odgovarajuće mehanizme nadzora i ravnoteže.

3.1.1 Pojmovi

63. Na temelju referentnog dokumenta o primjerenoosti, pravni okvir zemlje izvan EU-a treba sadržavati osnovne pojmove ili načela zaštite podataka. Iako ne trebaju odražavati terminologiju GDPR-a, trebali bi odražavati pojmove sadržane u europskom pravu o zaštiti podataka te s njima biti usklađeni. Primjerice, GDPR sadrži sljedeće važne pojmove: „osobni podaci”, „obrada osobnih podataka”, „voditelj obrade podataka”, „izvršitelj obrade podataka”, „primatelj” i „osjetljivi podaci”²⁶.
64. APPI također sadrži niz definicija kao što su, među ostalim, one „osobnih informacija”, „osobnih podataka”, „postupanje subjekata u poslovanju s osobnim podatcima”. **Međutim, čini se da APPI ne sadrži definiciju izraza „postupanje s osobnim podatcima” koji je sličan izrazu „obrada osobnih podataka”.**
65. U pogledu definicije izraza „postupanje s osobnim podatcima”, PPC je dostavio pisani odgovor na pitanje EDPB-a glede ove definicije. Europska komisija citirala je ovaj odgovor u nacrtu odluke Komisije „Iako APPI ne upotrebljava pojam ‘obrada’, služi se istovjetnim pojmom ‘postupanje’ koji, prema informacijama kojima raspolaže PPC, obuhvaća ‘bilo koje djelovanje na osobne podatke’ uključujući stjecanje, unos, prikupljanje, organizaciju, pohranu, uređivanje/obradu, povrat, davanje, jamčenje, korištenje ili pružanje osobnih informacija”.²⁷
66. Međutim, budući da referentni tekst za ovu definiciju nije dostavljen, EDPB poziva **Europsku komisiju da pažljivo prati da se definicija prethodno navedenog pojma koju je pružio PPC učinkovito slijedi u praksi.**

3.1.1.1 Pojam izvršitelja obrade podataka i obvezе „povjerenika”

67. Kako je gore navedeno, referentni dokument o primjerenoosti zahtijeva da pravni okvir zemlje izvan EU-a sadržava osnovne pojmove ili načela zaštite podataka.
68. APPI sadrži definiciju „subjekta u poslovanju koji postupa s osobnim informacijama” koja prema Europskoj komisiji obuhvaća pojmove voditelja obrade podataka i izvršitelja obrade podataka kako se navodi u GDPR-u i ne razlikuje ta dva pojma²⁸. Međutim, APPI u članku 22. također navodi pojam „povjerenik” koji je donekle sličan pojmu izvršitelja obrade podataka u okviru GDPR-a.
69. Kako objašnjava PPC u svojim odgovorima dostavljenima EDPB-u te kako je navedeno u nacrtu odluke Europske komisije o primjerenoosti, povjerenik se smatra ekvivalentom izvršitelja obrade podataka u okviru GDPR-a kojem je PIHBO povjerio postupanje s osobnim podatcima. Taj povjerenik ima jednak obvezu i prava kao i bilo koji PIHBO, uključujući i ona navedena u dodatnim pravilima glede osobnih podataka prenesenih iz EU-a. PIHBO koji povjerava postupanje s osobnim podatcima povjereniku ima obvezu „provoditi potreban i odgovarajući nadzor”²⁹ nad povjerenikom.

²⁶ WP254, str. 4.

²⁷ Provedbena odluka Komisije od XXXX, sukladno Uredbi 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća o odgovarajućoj zaštiti osobnih podataka u Japanu, dostavljena EDPB-u 13. studenoga 2018., uvodna izjava 17.

²⁸ Provedbena odluka Komisije od XXXX, sukladno Uredbi 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća o odgovarajućoj zaštiti osobnih podataka u Japanu, dostavljena EDPB-u 13. studenoga 2018., uvodna izjava 35.

²⁹ Članak 22. izmijenjenog Zakona o zaštiti osobnih informacija (APPI), koji je stupion na snagu 30. svibnja 2017.

70. **EDPB poziva Europsku komisiju da objasni status povjerenika i njegove obveze kada povjerenik promjeni svrhe i sredstva obrade te da razjasni ostaje li ispitanikov pristanak neophodan uvjet za takvu promjenu svrhe ili utvrđivanje sredstava³⁰.**

3.1.1.2 Pojam zadržanih osobnih podataka

71. APPI sadrži pojam „zadržanih osobnih podataka“ koji se smatraju potkategorijom osobnih podataka. Prema APPI-ju odredbe koje se odnose na prava ispitanika³¹ primjenjuju se isključivo na zadržane osobne podatke. Definicija zadržanih osobnih podataka također je uključena u članak 2. stavak 7. APPI-ja.
72. Zadržani osobni podatci jesu oni osobni podatci koji (i) nisu predviđeni za brisanje unutar razdoblja do 6 mjeseci³² ili koji (ii) nisu obuhvaćeni iznimkama članka 4. vladina naloga niti koji bi mogli nanijeti štetu javnim ili drugim interesima ako se obznani njihova prisutnost ili odsutnost.
73. Dodatno pravilo (2) predviđa da se s „osobnim podatcima primljenim iz EU-a na temelju odluke o primjerenosti treba postupati kao sa zadržanim osobnim podatcima, neovisno o razdoblju tijekom kojeg se predviđa njihovo brisanje“.
74. Međutim, s osobnim podatcima koji su obuhvaćeni iznimkama iz članka 4. vladina naloga neće biti potrebno postupati kao sa zadržanim osobnim podatcima i neće se primjenjivati prava ispitanika.
75. Članak 23. GDPR-a predviđa da, poput članka 4. vladina naloga, pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe voditelj/izvršitelj obrade podataka može ograničiti na njega primjenjive obveze i prava dostupna ispitaniku. To se može postići zakonodavnom mjerom. Ta ograničenja moraju poštovati suštinu temeljnih prava i sloboda i smatra se potrebnom i razmernom mjerom u demokratskom društvu.
76. Što se tiče sadržaja iznimki predviđenih člankom 4. vladina naloga, EDPB-u nije dostavljena dostačna dokumentacija o tim ograničenjima ni dodatni elementi koji bi razjasnili područje primjene tih odredbi³³. EDPB nije u mogućnosti procijeniti jesu li prava ispitanika ograničena u mjeri koja bi se smatrala strogo potrebnom i razmernom u okviru prava EU-a te bi li samim time bila u načelu istovjetna pravima kojima raspolažu ispitanici iz EU-a.
77. **Zbog manjka relevantnih dokumenata, EDPB bi također pozdravio uvjerenja Europske komisije o tome jesu li ograničenja prava pojedinaca (točnije, prava na pristup, ispravak i prigovor) nužna i razmerna u demokratskom društvu i poštuju li suštinu temeljnih prava.**
78. Ključni zahtjev u okviru GDPR-a jest zaštita osobnih podataka tijekom njihovog ukupnog „životnog ciklusa“.
79. Uzimajući u obzir činjenicu da se dodatna pravila primjenjuju isključivo na osobne podatke prenesene iz EU-a, EDPB bi cijenio kada bi PIHBO-ovi dostavili dodatne informacije o praktičnoj provedbi ovih pravila, pogotovo kada se ti podatci dalje prenose drugom PIHBO-u nakon njihovog prvog prijenosa u Japan.

³⁰ Članak 23. stavak 5. točka (i) APPI-ja. Također vidjeti odjeljak u nastavku o načelu transparentnosti.

³¹ Članci 27.–30. APPI-ja.

³² Izmjena vladina naloga za provedbu Zakona o zaštiti osobnih informacija (vladin nalog), stupio na snagu 30. svibnja 2017., članak 5.

³³ EDPB-u nisu dostavljene odluke vrhovnog suda na koje se upućuje u uvodnoj izjavi 53. nacrta odluke o primjerenosti.

80. Europska komisija razjasnila je u uvodnoj izjavi 15. svojeg nacrta odluke o primjerenosti da će PIHBO-ovi koji primaju ili dodatno obrađuju osobne podatke iz EU-a imati pravnu obvezu pridržavanja dodatnih pravila te da će se u tu svrhu morati pobrinuti da mogu identificirati takve osobne podatke tijekom njihovog „životnog ciklusa”.
81. U svojim je odgovorima PPC³⁴ objasnio da će se takva identifikacija provoditi upotrebom tehničkih metoda (označivanja) ili organizacijskih metoda (pohrane podataka s podrijetlom u EU-u u za to predviđenu bazu podataka).
82. U bilješci 14. ovog nacrta odluke o primjerenosti Europska komisija objašnjava da PIHBO-ovi moraju voditi evidencije o podrijetlu podataka iz EU-a koliko god je potrebno da bi se ostvarila usklađenost s dodatnim pravilima. To se također navodi u članku 26. stavcima 1., 3. i 4. APPI-ja koji tvrde da je PIHBO obvezan potvrditi i evidentirati izvor ovih podataka i sve okolnosti pod kojima su ti podatci stečeni.
83. Međutim, EDPB primjećuje da članak 18. Pravila PPC-a³⁵ predviđa da su obveze vođenja evidencija PIHBO-ova ograničene na najviše tri godine za slučajevе koji nisu obuhvaćeni specifičnim metodama vođenja evidencija opisanim u članku 16. Pravila PPC-a (upotrebom pisanog dokumenta, elektromagnetskog zapisa ili mikrofilma). Isto navodi i Europska komisija u uvodnoj izjavi 71. svojeg nacrta odluke o primjerenosti: „Kao što je određeno u članku 18. Pravila PPC-a, te se evidencije moraju čuvati tijekom razdoblja od jedne do tri godine, ovisno o okolnostima”.
84. Čak i ako, kako navodi Europska komisija u bilješci 14. svojeg nacrta odluke o primjerenosti, PIHBO-ima nije zabranjeno vođenje evidencija o podrijetlu podataka duže od tri godine radi ispunjavanja njihovih obveza prema dodatnim pravilima (2), to nije jasno vidljivo u japanskem zakonodavstvu ni u dodatnim pravilima. EDPB smatra da postoji rizik da će se PIHBO-ovi pridržavati članka 18. Pravila PPC-a čak i kada obrađuju podatke koji potječu iz EU-a. Prema shvaćanju EDPB-a i na temelju dostupnih dokumenata, to se uglavnom događa zato što trenutačno ne postoji odredba koja bi PIHBO-ovima nalagala obvezu pridržavanja dodatnih pravila. Takvim postupkom podatci preneseni iz EU-a više ne bi bili zaštićeni dodatnim zaštitnim mjerama koje su predviđene u dodatnim pravilima.
85. **EDPB poziva Europsku komisiju da ponovo prati učinkovitu zaštitu osobnih podataka prenesenih iz EU-a u Japan na temelju nacrta odluke o primjerenosti, tijekom njihovog ukupnog životnog ciklusa, iako japansko zakonodavstvo nalaže obvezu vođenja evidencija o podrijetlu podataka za najviše tri godine.**
- 3.1.2 Razlozi za zakonitu i pravednu obradu u legitimne svrhe
86. Prema referentnom dokumentu o primjerenosti i sukladno GDPR-u, podatci se moraju obrađivati na zakonit, pravedan i legitiman način³⁶. Pravnu osnovu na temelju koje se osobni podatci mogu zakonito, pravedno i legitimno obrađivati potrebno je utvrditi na dovoljno jasan način. Europski okvir potvrđuje nekoliko takvih legitimnih razloga, uključujući, primjerice, odredbe nacionalnog prava, pristanak ispitnika, izvršavanje ugovornih obveza ili legitimni interes voditelja obrade podataka ili treće strane koji ne prevladava nad interesom pojedinca.
87. Sukladno APPI-ju pristanak ima ključnu ulogu u japanskom pravnom sustavu za zaštitu podataka. Pristanak je temeljna pravna osnova za obradu osobnih podataka u Japanu te ujedno jedna od glavnih

³⁴ Prilog III. ovom Mišljenju.

³⁵ Provedbena pravila Zakona o zaštiti osobnih informacija (Pravila PPC-a), stupio na snagu 30. svibnja 2017., članak 16.

³⁶ WP254, str. 4.

pravnih osnova za prijenose osobnih podataka iz Japana u zemlju izvan EU-a. Osim toga, pristanak je potreban za izmjenu svrhe obrade.

88. Sukladno dodatnom pravilu (3), pravna osnova za obradu osobnih podataka prenesenih iz EU-a u Japan bit će pravna osnova na temelju koje se podatci prenose u Japan. Ako PIHBO želi dodatno obrađivati te podatke u drugu svrhu, prethodno mora ishoditi pristanak ispitanika.
89. EDPB smatra da kvaliteta pristanka, pogotovo zbog njegove ključne uloge u japanskom pravnom okviru, mora ispunjavati temeljne zahtjeve pojma pristanak, to jest sukladno pravu EU-a mora biti „*dobrovoljno, posebno, informirano i nedvosmisleno izražavanje želja ispitanika...*“. Ispitanik ima pravo na povlačenje takvog pristanka kao osnovne zaštitne mjere kojom se osigurava slobodna volja ispitanika tijekom vremena³⁷. Čini se da pravo na povlačenje, obvezni element pristanka, nedostaje u japanskom pravnom okviru. Doista, prema smjernicama PPC-a³⁸ povlačenje je samo „poželjno“ i uvjetovano „obilježjima, veličinom i statusom poslovnih aktivnosti“.

3.1.3 Načelo transparentnosti

90. Na temelju članka 5. GDPR-a transparentnost je temeljno načelo sustava EU-a za zaštitu podataka³⁹. Referentni dokument o primjerenoosti izričito navodi „transparentnost“ kao jedno od načela sadržaja koje je potrebno uzeti u obzir pri procjeni u načelu istovjetne razine zaštite koju pruža zemlja izvan EU-a. Načelo transparentnosti i pravednosti nastoji osigurati da ispitanik ima kontrolu nad svojim podatcima i u tu svrhu ispitaniku će se, u pravilu, pružati informacije na proaktiv način. U slučaju sustava zaštite privatnosti, Radna skupina iz članka 29.⁴⁰ u svojem mišljenju 1/2016 upućuje na Prilog II. točku II. 1. b Sporazuma o sustavu zaštite privatnosti (obavijest pojedincu) i navodi da ako podatci nisu izravno prikupljeni, organizacija bi trebala obavijestiti ispitanika „u trenutku u kojem organizacija u sustavu zaštite zabilježi podatke“ (odjeljak 2.2.1.a). Objavljivanje pravila o privatnosti dodatni je kriterij (vidjeti odjeljak 2.2.1.b). Stoga se već prema Direktivi 95/46/EZ smatralo da je potrebno izravno obavijestiti ispitanika.
91. Prvo je izražena zabrinutost glede načina obavlješćivanja ispitanika u okviru APPI-ja. Prema članku 27. stavku 1. APPI-ja PIHBO je obvezan pružiti informacije opisane u članku 27. stavku 1. APPI-ja „u stanju u kojem nalogodavac može znati“. Međutim, taj tekst ne razjašnjava u kojoj mjeri PIHBO mora poduzeti pozitivne mjere kako bi zaista obavijestio ispitanika.
92. **EDPB poziva Europsku komisiju da pojasni značenje izraza „može znati“ te da razjasni propisuje li APPI u pravilu obvezu da se zaista obavijesti ispitanika.**
93. Nadalje, prema referentnom dokumentu o primjerenoosti mogu postojati ograničenja informacija koje se pružaju ispitanicima, slično kao u članku 23. GDPR-a. Na sličan način članak 14. stavak 5. GDPR-a predviđa iznimku glede prava na obaviještenost kada je vjerojatno da će informacije onemogućiti ili ozbiljno narušiti provedbu obrade. Međutim, čak i u ovom slučaju, voditelj obrade podataka pružit će

³⁷ GDPR, članak 4. stavak 11. Za više informacija vidjeti relevantne smjernice EDPB-a o pristanku WP259, 10. travnja 2018.

³⁸ Konzorcij za pravno i tehničko istraživanje i analizu zaštite podataka (DPC), Procjena razine zaštite osobnih podataka predviđene japanskim pravom, str. 46.: „Nadalje, sa stajališta zaštite prava i interesa nalogodavca, kao što su potrošači, poželjno je, u slučaju primitka zahtjeva nalogodavca za zadržanim osobnim podatcima, nastavno odgovoriti na zahtjev nalogodavca prestankom slanja izravne pošte ili dobrovoljnim ispunjavanjem zahtjeva za prestanak korištenja itd. s obzirom na obilježja, veličinu i status poslovnih aktivnosti“.

³⁹ WP254, poglavljje 3., točka 7., str. 5.; također vidjeti uvodnu izjavu 39. GDPR-a.

⁴⁰ Ova je Radna skupina uspostavljena sukladno članku 29. Direktive 95/46/EZ. Bila je neovisno savjetodavno tijelo Europske unije za područje zaštite osobnih podataka i privatnosti. Njezini se zadaci opisuju u članku 30. Direktive 95/46/EZ i članku 15. Direktive 2002/58/EZ. WP29 je u međuvremenu postao EDPB.

određenu vrstu informacija, primjerice objavljivanjem „općenitih“ informacija. Nadalje, kada rizik prestane postojati, ispitanik će biti obaviješten⁴¹. Ovi su aspekti važni da bi se osiguralo temeljno načelo pravednosti.

94. Prema članku 23. APPI-ja, PIHBO u načelu mora unaprijed obavijestiti ispitanika kada se njegovi podatci pružaju trećoj strani, bilo implicitno prilikom ishodenja njegova pristanka ili izričito putem obavijesti o izuzeću. EDPB uviđa da ne postoji obavijest za ispitanika koja ga informira o činjenici da njegovi podatci nisu zadržani osobni podatci prema APPI-ju jer su obuhvaćeni iznimkama članka 4. vladina naloga. Shodno tome, neće moći u potpunosti ostvariti svoja prava. Ispitanici nisu obaviješteni ni u slučajevima iz članka 18. stavka 4. APPI-ja.
95. **EDPB potvrđuje da PIHBO-ovi i državna tijela mogu ograničiti prava radi ostvarivanja legitimnih ciljeva. Istodobno, EDPB smatra da se unaprijed treba pružiti barem općenita informacija o mogućnosti ograničenja prava radi ostvarivanja zakonskih ciljeva i da bi ispitanik trebao biti obaviješten kada rizici zbog kojih su informacije ograničene prestanu postojati.**
96. Naposljetku, drugi aspekti transparentnosti razrađeni su u nastavku. Oni se odnose na rizike koje podrazumijevaju prijenosi u zemlju izvan EU-a⁴² i informacije o logici obrade u kontekstu automatiziranog donošenja odluka, uključujući izradu profila⁴³.

3.1.4 Ograničenja dalnjih prijenosa

97. EDPB pozdravlja napore japanskih vlasti i Europske komisije da povećaju razinu zaštite dalnjih prijenosa u dodatnom pravilu (4), koje onemogućuje da se osobni podatci preneseni iz EU-a dalje prenose u zemlju izvan EU-a na temelju sustava prekograničnih pravila o privatnosti (CBPR) Azijско-pacifičke ekonomske zajednice (APEC). Osim toga, EDPB prepoznaže da se Europska komisija u uvodnim izjavama 177. i 184. svojeg novog nacrta odluke o primjerenosti obvezala da će obustaviti odluku o primjerenosti kada daljnji prijenos više ne bude osiguravao dosljednu zaštitu. Međutim, EDPB želi istaknuti dva problema u pogledu tih prijenosa osobnih podataka EU-a iz Japana u zemlje izvan EU-a.
98. **Upotreba pristanka kao osnove za prijenose podataka iz Japana u zemlju izvan EU-a u sklopu japanskog pravnog sustava izaziva zabrinutost jer EDPB smatra da informacije koje ispitanik iz EU-a prima prije davanja pristanka nisu potpune.**
99. Članak 24. APPI-ja zabranjuje prijenos osobnih podataka trećoj osobi izvan državnog područja Japana bez prethodnog pristanka dotičnog pojedinca. Dodatno pravilo (4) propisuje da se ispitanicima iz EU-a moraju pružiti informacije o okolnostima prijenosa koje su im potrebne za donošenje odluke o njihovom pristanku.
100. Europska komisija zaključuje u svojem nacrту odluke o primjerenosti da dodatno pravilo (4) osigurava poseban i dobro informiran pristanak ispitanika iz EU-a⁴⁴ jer će biti obaviješten o prijenosu podataka izvan zemlje i o specifičnoj odredišnoj zemlji. Time bi se omogućilo ispitaniku da procijeni rizik koji prijenos predstavlja za njegovu privatnost.
101. Prema načelu transparentnosti referentnog dokumenta o primjerenosti, potrebno je osigurati određeni stupanj pravednosti pri obavješćivanju pojedinaca. U kontekstu dalnjih prijenosa na temelju

⁴¹ Tele2, Spojeni predmeti C 203/15 i C 698/15, presuda Suda, 21. prosinca 2016., uvodna izjava 121. i Digital Rights Ireland, Spojeni predmeti C-293/12 i C-594/12, presuda Suda, 8. travnja 2014., uvodne izjave 54. – 62.

⁴² Vidjeti odjeljak 2.1.4.

⁴³ Vidjeti odjeljak 2.1.6.

⁴⁴ Provedbena odluka Komisije od XXXX, sukladno Uredbi 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća o odgovarajućoj zaštiti osobnih podataka u Japanu, dostavljena EDPB-u 13. studenoga, uvodna izjava 76.

pristanka, EDPB smatra da bi u svrhu osiguravanja takvog primjerenog stupnja pravednosti ispitanici trebali biti izričito obaviješteni o mogućim rizicima takvih prijenosa koji proizlaze iz nedostatka primjerene zaštite u zemlji izvan EU-a i nedostatka odgovarajućih zaštitnih mjera prije davanja pristanka. Takva bi obavijest trebala ukazivati, primjerice, na mogućnost da u zemlji izvan EU-a ne postoji nadzorno tijelo ili da načela obrade podataka, odnosno prava ispitanika nisu osigurana u zemlji izvan EU-a⁴⁵. EDPB smatra da je pružanje tih informacija ključno kako bi ispitanik mogao dati pristanak u potpunosti upoznat sa specifičnim činjenicama prijenosa⁴⁶.

102. Informirani pristanak također je važan u pogledu sektorskih izuzeća. Odluka o primjerenosti ne obuhvaća određene vrste obrade koju provode određena tijela kao što je obrada osobnih podataka u akademske svrhe koju provode sveučilišta. Zabrinutost EDPB-a odnosi se na specifičan scenarij kada se podatci preneseni iz EU-a prema odluci o primjerenosti (primjerice, podatci o studentima programa Erasmus u Japanu) upotrebljavaju u svrhu koja je izvan područja primjene odluke o primjerenosti (npr. istraživačke svrhe) uz pristanak ispitanika te stoga više nisu obuhvaćeni dodatnom zaštitom koju pružaju dodatna pravila.
103. Europska komisija tvrdi u uvodnoj izjavi 38. svojeg nacrta odluke o primjerenosti da će takav scenarij biti obuhvaćen u kontekstu dalnjih prijenosa i da, kad se to dogodi, PIHBO mora pružiti ispitaniku sve potrebne informacije prije nego što dobije njegov pristanak, uključujući i to da osobni podatci neće biti obuhvaćeni zaštitom pravila APPI-ja.
104. Dodatno pravilo (4) isključivo zahtijeva da PIHBO ishodi pristanak ispitanika nakon što im je pružio informacije o okolnostima prijenosa koje su im potrebne za donošenje odluke o njihovom pristanku.
105. **EDPB poziva Europsku komisiju da osigura da informacije koje će se pružiti ispitaniku,,o okolnostima prijenosa” uključuju informacije o mogućim rizicima prijenosa koji proizlaze iz nedostatka primjerene zaštite u zemlji izvan EU-a i nedostatka odgovarajućih zaštitnih mjera ili u slučaju sektorskih izuzeća nedostatka zaštitnih mjera dodatnih pravila i APPI-ja.**
106. **Mogući su daljnji prijenosi osobnih podataka u zemlje izvan EU-a koje podliježu mogućoj naknadnoj odluci Japana o primjerenosti.**
107. Ne dovodeći u pitanje odstupanja navedena u članku 23. stavku 1. APPI-ja, podatci koji su inicialno preneseni iz EU-a u Japan mogu se zatim prenijeti iz Japana u zemlju izvan EU-a bez pristanka u dva slučaja:
 - ako PIHBO i primatelj treće strane zajedno provedu mjere koje pružaju razinu zaštite istovjetnu APPI-ju čitanom zajedno s dodatnim pravilima u obliku sklopljenog ugovora, drugih oblika obvezujućih sporazuma ili obvezujućih sporazuma u okviru grupe trgovačkih društava⁴⁷ te
 - ako je PPC prema članku 24. APPI-ja i članku 11. Pravila PPC-a⁴⁸ priznao zemlju izvan EU-a kao zemlju koja pruža razinu zaštite istovjetnu onoj zajamčenoj u Japanu.
108. EDPB ocjenjuje članak 24. APPI-ja kao specifičnije pravilo, koje sadrži odstupanje od općenitog pravila prema članku 23. APPI-ja. Stoga EDPB ne dijeli procjenu Europske komisije iz nove posljednje rečenice

⁴⁵ Smjernice EDPB-a 2/2018 o odstupanju od članka 49. prema Uredbi 2016/679, 25. svibnja 2018., str. 8.

⁴⁶ Smjernice EDPB-a 2/2018 o odstupanju od članka 49. prema Uredbi 2016/679, 25. svibnja 2018., str. 7.

⁴⁷ Dodatno pravilo (4) stavak (ii).

⁴⁸ Provedbena pravila za Zakon o zaštiti osobnih informacija, 30. svibnja 2017. Europska komisija dostavila je EDPB-u prijevod novog članka 11. na engleski jezik, ali taj članak još nije objavljen.

uvodne izjave 78. nacrtu odluke o primjerenosti kojom se navodi da čak i u tim slučajevima prijenos trećoj strani podliježe zahtjevu za ishođenje pristanka na temelju članka 23. stavka 1. APPI-ja.

109. Sukladno članku 11. stavku 1. Pravila PPC-a odluka o primjerenosti koju primjenjuje PPC zahtjeva bitne standarde istovjetne APPI-ju čija je provedba osigurana u zemlji izvan EU-a i koje neovisno izvršno tijelo učinkovito nadzire. Nadalje, PPC može nametnuti potrebne uvjete za zaštitu prava i interesa pojedinaca u Japanu, u skladu s člankom 11. stavkom 2. Pravila PPC-a.
110. Dodatno pravilo (4) navodi da se osobni podatci iz EU-a mogu prenositi u zemlju izvan EU-a koja podliježe japanskoj odluci o primjerenosti bez dodatnih ograničenja. Međutim, članak 44. GDPR-a propisuje da bilo koji prijenos osobnih podataka u zemlju izvan EU-a mora ispunjavati uvjete predviđene poglavljem V. GDPR-a, uključujući daljnje prijenose iz jedne zemlje izvan EU-a u drugu zemlju izvan EU-a. Daljnji prijenos ne smije narušiti razinu zaštite pojedinaca čiji su podatci preneseni⁴⁹. Iako Europska komisija u načelu dijeli takvo tumačenje u svojem nacrtu odluke o primjerenosti⁵⁰, čini se da se ono ne poštuje u potpunosti. Europska komisija pregovarala je o zabrani prijenosa podataka koji potječu iz EU-a u zemlju izvan EU-a na temelju sustava prekograničnih pravila o privatnosti (CBPR) Azijsko-pacičke ekonomske zajednice (APEC). S obzirom na usporedni alat koji je 2014. godine razvijen u okviru Direktive EU-a između obvezujućih korporativnih pravila (BCR) i prekograničnih pravila o privatnosti (CBPR), koji prikazuje zahtjeve oba sustava, njihove konvergencije i razlike (Mišljenje Radne skupine iz članka 29. (WP29) 02/2014), EDPB je zabrinut zbog upotrebe CBPR-a kao alata za daljnje prijenose glede osobnih podataka prenesenih iz EU-a u zemlje izvan Japana.
111. S druge strane, čini se da Europska komisija prihvata daljnje prijenose osobnih podataka prenesenih iz EU-a u Japan na temelju japanske odluke o primjerenosti, bez mogućnosti da PPC uvede dodatna pravila kao uvjete za zaštitu prava i pojedinaca EU-a, ako je potrebno. Na temelju članka 44. GDPR-a EDPB zaključuje da se pojačana zaštita podataka koji se prenose iz EU-a u Japan, predviđena dodatnim pravilima, treba proširiti kada se podatci preneseni iz EU-a u Japan dalje prenose u zemlju izvan EU-a, ako se okvir za zaštitu podataka u toj zemlji ne smatra u načelu istovjetnim onom GDPR-a.
112. **Stoga EDPB poziva Europsku komisiju da preuzme svoju nadzornu ulogu i osigura održavanje razine zaštite podataka iz EU-a ili da razmotri obustavu te odluke o primjerenosti ako se osobni podatci preneseni iz EU-a u Japan dalje prenose u zemlje izvan EU-a koje podliježu mogućoj naknadnoj japanskoj odluci o primjerenosti kada te zemlje izvan EU-a možda nisu bile predmetom prethodne procjene ili utvrđivanja primjerenosti koje provodi EU.**

3.1.5 Izravni marketing

113. Sukladno dodatnom pravilu (3), PIHBO nema dopuštenje obrađivati podatke u svrhu izravnog marketinga ako su iz Europske unije preneseni u drugu svrhu i ispitanik iz EU-a nije dao svoj pristanak za promjenu svrhe korištenja.
114. Sukladno Referentnom dokumentu o primjerenosti, u slučaju obrade podataka u svrhu izravnog marketinga, ispitanik bi u bilo kojem trenutku trebao imati mogućnost podnošenja prigovora na obradu svojih podataka u takve svrhe bez ikakve naknade. Prema članku 16. APPI-ja, PIHBO ima dopuštenje obrađivati osobne podatke samo ako ishodi pristanak ispitanika. Povlačenje pristanka može imati jednak rezultat kao povlašteno pravo na prigovor na izravni marketing.

⁴⁹ WP254, str. 5.

⁵⁰ Provedbena odluka Komisije od XXXX, sukladno Uredbi 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća o odgovarajućoj zaštiti osobnih podataka u Japanu, dostavljena EDPB-u 13. studenoga, uvodna izjava 75.

115. Japanski okvir za zaštitu podataka ne predviđa povlašteno pravo na prigovor i, kako je prethodno objašnjeno u odjeljku o pristanku, povlačenje pristanka prema smjernicama PPC-a samo je poželjno i uvjetno te se stoga ne može smatrati istovjetnim pravu na prigovor u bilo koje vrijeme kako se zahtijeva referentnim dokumentom o primjerenošći. **EDPB poziva Europsku komisiju da otkloni sumnje o pravu na povlačenje pristanka i da prati slučajeve koji se tiču izravnog marketinga.**

3.1.6 Automatizirano donošenje odluka i izrade profila

116. Sukladno referentnom dokumentu o primjerenošći, odluke koje se temelje isključivo na automatiziranoj obradi (automatizirano individualno donošenje odluka), uključujući izradu profila, koje proizvode pravne učinke ili značajno utječu na ispitanika mogu se donositi samo u određenim okolnostima koje su navedene u pravnom okviru zemlje izvan EU-a. Stoga je za svaku provedbu automatiziranog donošenja odluka i izrade profila u navedenim okolnostima potrebna pravna osnova.
117. U europskom okviru uvjeti za automatizirano donošenje odluka uključuju, primjerice, potrebu za ishođenjem izričitog pristanka⁵¹ ispitanika ili potrebu za takvom odlukom radi sklapanja ugovora. Ako odluka ne ispunjava takve uvjete utvrđene u pravnom okviru zemlje izvan EU-a, ispitanik bi trebao imati pravo na izuzeće od tog pravila. Nadalje, pravo zemlje izvan EU-a trebalo bi, u svakom slučaju, omogućiti potrebne oblike zaštite, uključujući pravo na informiranost o specifičnim razlozima na kojima se temelji odluka i logici za ispravljanje netočnih ili nepotpunih informacija i osporavanje odluke ako je usvojena na temelju pogrešne činjenice.
118. Odluka Komisije odnosi se samo na bankarski sektor u kojem bi se primjenjivala sektorska pravila⁵² glede automatiziranih odluka. Sveobuhvatne smjernice za nadzor velikih banaka koje se spominju u uvodnoj izjavi 93. nacrtu odluke o primjerenošći ukazuju na to da je dotičnom pojedincu potrebno konkretno objasniti razloge za odbijanje zahtjeva za sklapanje ugovora o kreditu.
119. Čini se da argumenti Europske komisije glede nacrtu odluke o primjerenošći (uvodna izjava 94.) u kojima se navodi da je malo vjerojatno da će nedostatak posebnih pravila o automatiziranom donošenju odluka u okviru APPI-ja utjecati na razinu zaštite (na primjer) ne uzimaju u obzir slučaj kada osobne podatke prenesene iz EU-a naknadno obrađuje drugi japanski voditelj obrade podataka (koji se razlikuje od izvornog japanskog uvoznika podataka).
120. Stoga se čini da ne postoje općenita pravila primjenjiva u raznim sektorima u Japanu koja propisuju automatizirano donošenje odluka i izradu profila.
121. **EDPB poziva Europsku komisiju da prati slučajeve povezane automatiziranim donošenjem odluka i izradom profila.**

3.2 Postupovni i provedbeni mehanizmi

122. Na temelju kriterija utvrđenih u referentnom dokumentu o primjerenošći, EDPB je analizirao sljedeće aspekte japanskog okvira za zaštitu podataka i pravnog okvira obuhvaćene nacrtom odluke o primjerenošći: postojanje i učinkovito djelovanje neovisnog nadzornog tijela, postojanje sustava koji osigurava dobru razinu usklađenosti i sustava za pristup odgovarajućim mehanizmima pravne zaštite koji osiguravaju pojedincima iz EU-a sredstva za ostvarivanje njihovih prava i traženje pravne zaštite bez otežavajućih prepreka pristupu upravnoj i sudskoj zaštiti.

⁵¹ Za kritične primjedbe na pojam pristanka u japanskom pravnom okviru za zaštitu podataka vidjeti: 2.1. Općenito i [2.2.8. Izravni marketing](#).

⁵² Takva sektorska pravila nisu dostavljena EDPB-u.

123. Nadovezujući se na parametre koje je Sud Europske unije utvrdio u predmetu Schrems⁵³ i one opisane u uvodnoj izjavi 104. i članku 45. GDPR-a, EDPB uočava da iako u Japanu postoji sustav sukladan onom europskom, pristup tom sustavu može u praksi biti otežan za pojedince iz EU-a čiji će podatci prema ovoj odluci o primjerenoosti biti preneseni s obzirom na postojanje jezičnih i institucijskih prepreka.
124. Odjeljci u nastavku razmatraju gore navedene aspekte japanskog okvira prije isticanja određenih preporuka za Komisiju.

3.2.1 Nadležno neovisno nadzorno tijelo

125. PPC je osnovan 1. siječnja 2016. godine nakon izmjene APPI-ja iz 2015. te je time zamijenio svog prethodnika – Agenciju za zaštitu posebnih osobnih informacija (osnovanu 2013. godine sukladno Zakonu „Moj broj“). Iako je u pitanju mlada organizacija, PPC je od svojeg osnutka ulagao napore u izgradnju infrastrukture potrebne za primjenu izmijenjenog APPI-ja. Među njima se ističe uspostavljanje pravila PPC-a, odnosno smjernica PPC-a koje PIHBO-ovima nude upute za tumačenje APPI-ja, objava dokumenta PPC-a za pitanja i odgovore⁵⁴ i uspostavljanje telefonske linije za pomoć koja savjetuje subjekte u poslovanju i građane o odredbama zaštite podataka, kao i usluga za posredovanje pri rješavanju pritužbi.
126. Usputstavljanje i djelovanje PPC-a uređeno je poglavljem V. APPI-ja. Iako je PPC u nadležnosti premijera, članak 62. nalaže da PPC neovisno obavlja svoju funkciju. EDPB pozdravlja pojašnjenja Europske komisije u izmijenjenom nacrtu odluke o primjerenoosti objavljena 13. studenoga 2018. kako bi dodatno opisala u kojoj je mjeri PPC slobodan od unutarnjih i vanjskih utjecaja.

3.2.2 Sustav za zaštitu podataka mora osigurati dobru razinu usklađenosti

127. Nacrt odluke o primjerenoosti provodi sveobuhvatnu provjeru ovlasti koje su PPC-u dodijeljene prema člancima 40., 41. i 42. APPI-ja da bi se osiguralo praćenje i provedba zakonodavstva. Članak 40. ovlašćuje PPC da od PIHBO-ova zatraži podnošenje izvješća i dokumentacije povezane s postupcima obrade, kao i da obavlja nadzor na licu mjesta. Prema članku 42. PPC ima ovlasti izdavati preporuke u slučajevima kada prepozna potrebu za zaštitom prava pojedinaca ili kada uoči povredu zakonskih odredbi te ako su takve preporuke neuspješne, naložiti PIHBO-ovima da zaustave počinjenje povrede ili poduzmu potrebne mjere za ispravljanje povrede.
128. U listopadu 2018. godine PPC je poduzeo jedan od svojih prvih postupaka prema članku 41. izmijenjenog APPI-ja izdavši „smjernicu“ PIHBO-u kojom savjetuje društvo da ojača svoje sigurnosne mjere i da učinkovito nadgleda pružatelja aplikacija dok istovremeno korisnicima pruža jasna i jednostavna objašnjenja o tome kako se njihovi podatci upotrebljavaju te da unaprijed ishodi pristanak kada se podatci dijele s trećom stranom, kao i da prikladno odgovara na zahtjeve korisnika za brisanje njihovih podataka. U odgovorima dostavljenima EDPB-u⁵⁵, službenici PPC-a upozorili su da je društvo najavilo suradnju i da će, ako društvo tako ne postupi, pružiti društvu „preporuku“ prema članku 42. stavku 1. APPI-a.
129. Istraživanje koje je proveo PPC o gore navedenom PIHBO-u vrlo je pozitivan pokazatelj napora japanskog nadzornog tijela da osigura dobru razinu usklađenosti u zemlji.
130. Iako postoje poboljšanja u odnosu na okvir prije izmjena iz 2015., EDPB primjećuje da PPC ima manje ovlasti od europskog DPA-a prema GDPR-u, posebno u odnosu na **provedbu**. Upravne novčane kazne⁵⁶,

⁵³ Predmet 362/14 (2015), Maximilian Schrems protiv Povjerenika za zaštitu podataka (stavci 73. i 74.).

⁵⁴ Europska komisija ovaj dokument nije EDPB-u dostavila na engleskom jeziku.

⁵⁵ Prilog III.

⁵⁶ Mogu se pronaći u poglavlu VII. APPI-ja. Maksimalna kazna predviđena je čl. 83. (prikriveno pružanje ili upotreba baze podataka s osobnim podatcima za vlastitu nezakonitu dobit ili nezakonitu dobit treće strane) i

primjerice, prilično su blage. Odluka Europske komisije naglašava u uvodnoj izjavi 108. da u slučajevima nepoštovanja ili kršenja APPI-ja postoje kaznene sankcije i da predsjedavatelj PPC-a može proslijediti slučajeve državnem tužitelju. Međutim, odluka Europske komisije ne uzima u obzir činjenicu da je državno tužiteljstvo u Japanu diskrecijsko i da ponekad može biti podložno dugim postupcima revizije⁵⁷. Osim toga, zatvorska kazna (s radom ili bez njega) povezana s kršenjem APPI-ja prema odredbama poglavlja VII. ponekad je teško provediva jer je usmjerena na pojedince te ni u kojem slučaju na kažnjava PIHBO-a kao pravni subjekt koji nije izvršio svoje obveze odgovornosti.

131. S obzirom na gore navedeno, EDPB poziva Europsku komisiju da pažljivo prati učinkovitost sankcija i relevantnih pravnih lijekova u japanskom sustavu za zaštitu podataka.

3.2.3 Sustav za zaštitu podataka mora pružiti podršku i pomoći pojedinim ispitanicima da ostvare svoja prava i odgovarajuće mehanizme pravne zaštite

132. PPC pruža opsežne informacije i smjernice na svojem mrežnom mjestu s ciljem podizanja svijesti među PIHBO-ovima o njihovim obvezama i odgovornostima prema okviru za zaštitu podataka, kao i telefonsku liniju za pružanje informacija i podrške japanskim građanima u vezi s njihovim individualnim pravima prema APPI-ju. Mrežno mjesto također ima odjeljak koji se zove „Dječji prostor” i isključivo je namijenjen djeci i mladima. EDPB primjećuje da su ova informacija, kao i podrška putem telefonske linije za pomoći, smjernice i dokumenti s pitanjima i odgovorima dostupni na japanskom⁵⁸. Stoga EDPB čvrsto vjeruje da bi bilo korisno kad bi PPC određenu stranicu na engleskoj verziji mrežnog mjesta posvetio pružanju informacija o pravima pojedinaca prema japanskom okviru za zaštitu podataka i dodatnim pravilima pojedincima iz EU-a čiji će se podatci prenositi u Japan prema odluci Europske komisije o primjerenosti .
133. EDPB pozdravlja pojašnjenje Europske komisije u uvodnoj izjavi 104. izmijenjene odluke o primjerenosti koja je 13. studenoga 2018. objavljena u vezis uslugom za posredovanje kojom upravlja PPC u skladu s člankom 61. stavkom (ii) APPI-ja. Međutim, EDPB u tom smislu želi istaknuti tri problema. Prvo, usluga za posredovanje ne oglašava se na engleskoj verziji mrežnog mjesta. Drugo, usluga je dostupna isključivo putem telefona i na japanskom jeziku. Konačno, posredovanje je tek olakšavajući postupak koji ne dovodi do obvezujućeg sporazuma između strana, što utječe na učinkovitost mogućih oblika pravne zaštite koji su dostupni ispitanicima⁵⁹.
134. Naposljetku, EDPB primjećuje da nacrt odluke o primjerenosti ističe pravne lijekove dostupne putem građanskopravne tužbe, kao i kaznenog postupka, ali ne priznaje postojanje **međunarodnih prepreka za parničenje** u Japanu kao što su pravni troškovi (troškovi postupka ravnomjerno se dijele između tužitelja i tuženika, neovisno o tome koja strana pobijedi u postupku⁶⁰), nestaćica odvjetnika u zemlji⁶¹, činjenica da stranim odvjetnicima nije dopušteno obavljanje odvjetničke djelatnosti s domaćim pravom, kao i teret zahtjeva dokazivanja prema odštetnom pravu. EDPB strahuje da bi u praksi ovi

jednaka je godini dana zatvora s radom ili novčanoj kazni koja ne prelazi 500 000 jena (otprilike 3900 eura). Prema objašnjenjima Komisije, kazne su kumulativne po prekršaju. Iako to može biti slučaj, EDPB primjećuje da čak i ako se primjenjuju kumulativne novčane kazne, ukupni i znos vjerojatno će biti znatno niži od europskih standarda.

⁵⁷ Oda H., Japansko pravo, Oxford University Press (III. izdanje), 2009.: 439. – 440.

⁵⁸<https://www.ppc.go.jp/en/contactus/piinquiry/>.

⁵⁹ Kojima T., *Civil Procedure and ADR in Japan*, Chuo University Press, 2004. i Menkel-Meadow C., *Dispute Processing and Conflict Resolution: Theory, Practice and Policy*, Ashgate (2003.) (ed.).

⁶⁰ Wagatsuma (2012), „Recent Issues of Cost and Fee Allocation in Japanese Civil Procedure” in Reimann (ed.), *Cost and Fee Allocation in Civil Procedure – Ius Gentium; comparative Perspectives on Law and Justice* sv. 11, str. 195. – 200.

⁶¹ Prema najnovijim podatcima, broj odvjetnika u Japanu iznosi 38 980 (otprilike 290 odvjetnika na milijun osoba) [Japansko udruženje odvjetničkih komora] (2017.), Bijela knjiga o odvjetnicima: str. 8. – 9.

čimbenici mogli onemogućiti pojedincu pristup pravosuđu i ugroziti njegovo pravo da učinkovito koristi pravna sredstva bez snošenja previsokih troškova.

135. S obzirom na gore navedeno, **EDPB je zabrinut da postoji rizik da bi pojedincima iz EU-a pristup upravnoj i sudskoj zaštiti mogao biti otežan** te bi stoga pozdravio kada bi Europska komisija raspravila s PPC-om mogućnost uspostavljanja internetske usluge, po mogućnosti na engleskom, **s ciljem pružanja podrške pojedincima iz EU-a i pomoći pri rješavanju njihovih pritužbi**⁶². Osim toga, EDPB bi pozdravio mogućnost da se europskim DPA-ima dopusti da djeluju kao posrednici za pritužbe ispitanika iz EU-a s organizacijama koje posluju u Japanu i s PPC-om.

4 PRISTUP DRŽAVNIH TIJELA PODATCIMA PRENESENIMA U JAPAN

136. Namjera je Komisije prepoznati na temelju odluke o primjerenosti da „Japan osigurava primjerenu razinu zaštite za osobne podatke prenesene iz Europske unije subjektima u poslovanju koji postupaju s osobnim informacijama u Japanu”, kao što je navedeno u čl. 1. nacrta odluke o primjerenosti. Sukladno čl. 45. stavku 2. GDPR-a Komisija je također analizirala ograničenja i zaštitne mehanizme glede pristupa državnih tijela osobnim podatcima. Ovo je poglavje usmjereno na procjenu pristupa tijela za izvršavanje zakonodavstva i drugih državnih tijela osobnim podatcima u svrhu nacionalne sigurnosti. Analiza EDPB-a temelji se na nacrtu odluke o primjerenosti, njegovom Prilogu II., u kojem japanska vlada daje pregled relevantnog pravnog okvira, i japanskim pravnim tekstovima, u mjeri u kojoj ih je dostavila Komisija. Stoga je EDPB u specifičnom kontekstu ove procjene uzeo u obzir elemente koji se odnose na japanske zakone koji nisu dio zaključka Europske komisije, ali koji su relevantni za procjenu uvjeta i zaštitnih mehanizama prema kojima je japanskim državnim tijelima dopušten pristup osobnim podatcima prenesenim iz Europske unije.

4.1 Pristup tijela za izvršavanje zakonodavstva podatcima

4.1.1 Postupci za pristup podatcima u području kaznenog prava

137. Nacrt odluke o primjerenosti predstavlja tri načina predviđena japanskim pravom glede pristupa tijela za izvršavanje zakonodavstva podatcima u Japanu:

4.1.1.1 Zahtjevi za pristup uz sudski nalog

138. U nacrtu odluke o primjerenosti navodi se da je za pristup japanske vlade, a pogotovo za zahtjev tijela za izvršavanje zakonodavstva za pristup elektroničkim dokazima u kontekstu kaznenih istraga uvijek potreban nalog, osim ako ne upotrebljavaju postupak dobrovoljnog objavljivanja (vidjeti u nastavku).

4.1.1.1.1 Zahtjev „dostatnog razloga”, nužnosti i razmjernosti naloga

139. EDPB potvrđuje da se prema japanskom Ustavu svako prikupljanje osobnih podataka obveznim sredstvima mora temeljiti na sudskom nalogu. Točnije, nacrt odluke o primjerenosti ukazuje na to da se u svim slučajevima „pretraživanja i zapljena” moraju izdati sudski nalozi na temelju „dostatnog razloga” za koji vrhovni sud smatra da postoji samo ako se smatra da je dotični pojedinac (osumnjičeni ili optuženi) počinio kazneno djelo te da su pretraživanje i zapljena potrebni za kaznenu istragu. Komisija ovdje upućuje na presudu vrhovnog suda od 18. ožujka 1969., predmet N. 100 (1968(Shi)). EDPB podsjeća da prema sudskoj praksi Suda Europske unije⁶³ isključivo sud, a ne, primjerice, državni tužitelj, može ovlastiti prikupljanje podataka o prometu te pogotovo o lokaciji.

⁶² Slično onoj predviđenoj Prilogom II. ovom nacrtu odluke o primjerenosti za pritužbe državljana EU-a glede pristupa japanskih državnih tijela njihovim podatcima.

⁶³ Vidjeti predmete 203/15 i C 293/12 i C 594/12 Suda Europske unije.

140. Osim toga, s obzirom na sudsku praksu Suda Europske unije, prema kojoj pristup podatcima može biti podložan nalogu, kao i u slučaju Tele2, EDPB žali što nisu dostavljene nikakve dodatne informacije kako bi se procijenilo kako se kriteriji za procjenu nužnosti naloga – ozbiljnost kaznenog djela i načina na koji je počinjen, vrijednost i važnost materijala zaplijenjenih kao dokaz, vjerovatnost prikrivanja ili uništavanja zaplijenjenih materijala, razmjer nepovoljnosti uzrokovanih zapljenom i drugi srodni uvjeti – i pojma „dostatan razlog“ koji proizlazi iz Ustava - primjenjuju u praksi. Stoga EDPB poziva Komisiju da prati provodi li se izdavanje naloga sukladno uvjetima koje je Sud Europske unije utvrdio u praksi.

4.1.1.1.2 Vrste kaznenih djela za koje se mogu izdavati nalozi

141. Postupak za izdavanje naloga primjenjuje se samo u slučaju provedbe „obvezne istrage“. U načelu, ovi se nalozi mogu izdavati samo u slučajevima kada je došlo do kršenja zakona. U tom pogledu EDPB primjećuje nedavno usvojeni „Zakon o kažnjavanju organiziranog kriminala i kontroli prihoda od kaznenog djela“ od 15. lipnja 2017. u kontekstu pridržavanja Japana UN-ove Konvencije o transnacionalnom organiziranom kriminalu (UNTOC)⁶⁴. U nedostatku verzije tog zakonodavstva na engleskom jeziku te s obzirom na zahtjev prema pravu EU-a da se neki podatci prikupljaju samo u kontekstu istrage, otkrivanja i progona teških kaznenih djela⁶⁵, kao i zabrinutosti koje je izrazilo nekoliko komentatora, uključujući posebnog izvjestitelja UN-a Josepha Cannatacija⁶⁶, glede širokog područja primjene, koje se oslanja na definiciju „organizirane kriminalne skupine“ koja je navodno neodređena i preširoka, EDPB ne može zaključiti da je pristup elektroničkim dokazima na temelju relevantnog japanskog zakonodavstva ograničen na pragove utvrđene pravom EU-a.
142. Također treba napomenuti da je za neke vrste kaznenih djela nadležna policija prefekture i da ima svoje posebne policijske propise. Unutarnja pravila koja se primjenjuju na policiju prefekture nisu bila dostupna EDPB-u.
143. Prema nacrtu odluke o primjerenosti, prikupljanje elektroničkih informacija u području izvršavanja kaznenog zakonodavstva u nadležnosti je policije prefekture.

4.1.1.2 Nalozi za prisluškivanje

144. Prilog II. nacrtu odluke o primjerenosti ukazuje na to da Zakon o prisluškivanju za kaznene istrage predviđa specifičnosti presretanja komunikacija. Ovo zakonodavstvo dostavljeno je vrlo kasno, što je onemogućilo dubinsku analizu. Stoga, iako se čini da su mnoge zaštitne mjere osigurane u okviru ovog pravnog okvira, EDPB nije u mogućnosti procijeniti jesu li uvjeti iz ovog dijela zakonodavstva osigurani jamstvima koji su u načelu istovjetni onima koji se u EU-u traže na temelju Povelje sukladno tumačenju Suda EU-a i prema Europskoj konvenciji o ljudskim pravima sukladno tumačenju Suda u Strasbourg.

4.1.1.3 Postupak „dobrovoljnog objavljivanja“ na temelju upitnika

145. Ovaj neobvezni oblik suradnje omogućuje državnim tijelima da od voditelja obrade (isključujući telekomunikacijske operatere) zatraži da im pruže podatke kojima raspolažu. Ispunjavanje zahtjeva ne može se prinudno ostvariti. Ostaje nejasno koja nadležna tijela mogu primjenjivati ovu vrstu postupka, ali se čini da je ograničena na tijela koja istražuju zločine.

4.1.1.3.1 Uvjeti za izdavanje „upitnika“

146. EDPB primjećuje da je vrhovni sud Japana, pozivajući se na Ustav, postavio ograničenja na upotrebu „dobrovoljnog objavljivanja“⁶⁷. Iz nacrtu odluke o primjerenosti proizlazi da „dobrovoljno objavljivanje“ mogu zatražiti samo nadležna tijela na temelju izdavanja „upitnika“. Slanje takvog

⁶⁴ Vidjeti: <https://www.unodc.org/unodc/en/organized-crime/intro/UNTOC.html>.

⁶⁵ Vidjeti spojene predmete C 293/12 i C 594/12 i predmet C 203/15.

⁶⁶ Posebni izvjestitelj UN-a o pravu na privatnosti, kao i Graham Greenleaf, pravni znanstvenik pri UNSW-u.

⁶⁷ Vidjeti Prilog II., str. 8.

„upitnika” smatra se dopuštenim samo u sklopu kaznene istrage te stoga uvijek prepostavlja konkretnu sumnju na već počinjeni zločin. Takve istrage najčešće provodi policija prefekture, gdje se primjenjuju ograničenja sukladno članku 2. stavku 2. Zakona o policiji, što znači da bi trebao biti relevantan za policijske aktivnosti. Međutim, EDPB traži daljnja pojašnjenja u pogledu opisa kriterija koji omogućuju izdavanje upitnika (kao što je sudska praksa koja prikazuje primjenu tih kriterija) te odnosa između postupka dobrovoljnog objavljivanja i zapljene podataka na temelju naloga. Doista, čini se da čak i kada se podatci ne mogu dobiti dobrovoljnim postupkom, mogu se dobiti na temelju naloga ako je to neophodno za tijela odgovorna za istragu⁶⁸.

[**4.1.1.3.2 Dostupna sudska praksa o ograničenjima upotrebe postupka dobrovoljnog objavljivanja**](#)

147. Predmeti navedeni u nacrtu odluke o primjerenošt⁶⁹ radi prikaza ograničenja u upotrebi postupaka dobrovoljnog objavljivanja tiču se predmeta u kojima je policija fotografirala ili snimila optuženu osobu izravno u javnom prostoru te stoga daju ograničene informacije o situacijama u kojima nadležna tijela mogu zatražiti od voditelja obrade da objavi podatke, osobito u pogledu kriterija navedenih u Prilogu II. glede „prikladnosti metoda”, koji se odnose na procjenu toga je li dobrovoljna istraga „prikladna” ili razumna za postizanje svrhe istrage. Isto se može reći i za opće kriterije toga „može li se u skladu s društveno prihvaćenim konvencijama smatrati razumnim” ocijeniti zakonitost dobrovoljnih istraga. Nadalje, državna policija kao savezno tijelo zaduženo za sva pitanja koja se odnose na kriminalističku policiju, izdala je upute policiji prefekture o „pravilnoj upotrebi pisanih upitnika u istražnim pitanjima”. Između ostalog, glavni istražitelj mora dobiti interno odobrenje visokorangiranog dužnosnika. EDPB nema informacija o tome jesu li te upute obvezujuće. Ipak, EDPB tvrdi da uporaba ovog postupka mora biti razmjerna ili nužna.

[**4.1.1.3.3 Prava i obveze voditelja obrade u kontekstu dobrovoljnog objavljivanja**](#)

148. Osim toga, voditelji obrade moraju dati pristanak za davanje podataka (ali čini se da nemaju obvezu tražiti pristanak ispitanika ili ih obavješćivati) ako ti zahtjevi nisu u sukobu s drugim zakonskim obvezama (kao što su obveze povjerljivosti). Čini se da izvješće koje je dostavila Komisija ukazuje na to da su nakon visoke razine usklađenosti voditelji obrade počeli uzimati u obzir zaštitu podataka svojih klijenata i samim time počeli rjeđe odgovarati na te zahtjeve.
149. Također ostaje nejasno potiče li se voditelje obrade da poštuju te zahtjeve (na primjer, stječu li određene prednosti nakon ispunjavanja zahtjeva, jesu li izuzeti od kaznenog progona itd.). Točnije, ne spominju se nikakva načela kao što je „načelo protiv samooptuživanja”.
150. EDPB bi pozdravio dodatne informacije, ako su dostupne, podatke o broju i vrstama zahtjeva, kao i o odgovorima koji su zatraženi od voditelja obrade. U nedostatku sudske prakse i podataka, EDPB poziva Komisiju da prati učinkovitost i konkretnu primjenu tog postupka u praksi.
151. Međutim, EDPB-u nedostaje sudska praksa i podatci o tom postupku kako bi mogao utvrditi navedene elemente. Slijedom toga, EDPB nije u mogućnosti pružiti procjenu glede učinkovitosti i konkretnе primjene tog postupka bez dalnjih elemenata koji se odnose na praksu.

[**4.1.1.4 Zaključak o postupcima za pristup podatcima u svrhu izvršavanja zakonodavstva**](#)

152. Kao zaključak, EDPB primjećuje da načelo prema kojem nadležna tijela mogu prisilno pristupati osobnim podatcima isključivo ako je to nužno i razmjerne svrsi i na temelju naloga odgovara glavnim osnovnim jamstvima koja se pružaju u okviru prava EU-a i prava na kojem se temelji EKLJP. Slijedom gore navedenih zaključaka, EDPB traži od Komisije da prati područje primjene tih mjera, područje

⁶⁸ Vidjeti Prilog II., str. 7.

⁶⁹ Vidjeti Prilog II., str. 8. – dvije odluke vrhovnog suda od 24. prosinca 1969. (1965 (A) br. 1187) i 15. travnja 2008. (2007 (A) br. 839).

primjene postupka dobrovoljnog objavljivanja i da policija prefektura i sudovi primjenjuju ta načela u relevantnoj sudskej praksi te da također nadzire osigurava li japanski pravni okvir osnovna jamstva koja je Sud EU-a definirao na temelju Povelje i Europski sud za ljudska prava na temelju Konvencije.

4.1.2 Nadzor u području kaznenog prava

153. Nacrt odluke o primjerenošti, kao i Prilog II., predstavljaju četiri vrste nadzora koji se provode nad policijom, ministarstvima i javnim agencijama.

4.1.2.1 Sudski nadzor

4.1.2.1.1 U slučajevima kada se elektroničke informacije prikupljaju prisilnim sredstvima (pretraživanje i zapljenja)

154. Prema nacrtu odluke o primjerenošti u svim slučajevima kada se elektroničke informacije prikupljaju prisilnim sredstvima (pretraživanje i zapljenja), policija mora ishoditi prethodni sudske naloga. Međutim, postoji iznimka od ovog pravila⁷⁰. Uistinu, članak 220. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku dopušta državnom tužitelju, njegovom pomoćniku ili službeniku pravosudne policije da pri uhićenju osumnjičenika pretraže ili zaplijene elektroničke informacije na mjestu uhićenja. U takvoj situaciji postoji mogućnost da sudac te informacije ne prihvati kao dokaze.
155. EDPB ima na umu da slične iznimke postoje i u pravu EU-a. Primjećuje da ne postoji uvijek sudska kontrola u slučajevima kada se elektroničke informacije prikupljaju prisilnim sredstvima, kao što je navedeno u nacrtu odluke o primjerenošti. U tom kontekstu EDPB podsjeća na sudske praksu Europskog suda za ljudska prava o naknadnim sudske provjerama⁷¹.

4.1.2.1.2 U slučaju zahtjeva za dobrovoljno objavljivanje

156. Prema nacrtu odluke o primjerenošti, u slučaju zahtjeva za dobrovoljno objavljivanje ne postoji *ex-ante* kontrola koju provode sudci. U takvom slučaju policija prefekture djeluje pod nadzorom državnog tužitelja. U nacrtu odluke o primjerenošti spominju se članci 192. stavak 1. i 246. o suradnji i koordinaciji tužitelja, Komisije za javnu sigurnost prefekture i službenika pravosudne policije te razmjeni informacija između njih. Također se poziva na članak 193. stavak 1. prema kojem državni tužitelj može sudskej policiji dati potrebne upute, kao i utvrditi standarde za pravednu istragu. Naposljetku, spominje se članak 194. o disciplinskim postupcima protiv pravosudne policije zbog nepoštovanja državnih tužitelja koje poduzima nacionalna ili prefekturalna komisija za javnu sigurnost.
157. EDPB primjećuje uspostavu prethodnih mjera i nadzor koji provode nacionalna i prefekturalna komisija za javnu sigurnost nad pravosudnom policijom (vidjeti u nastavku).

4.1.2.2 Nadzor nad policijom koji provode komisije za javnu sigurnost

158. Prema Prilogu II. nacrtu odluke o primjerenošti, dvije vrste komisija provode nadzor nad policijom. Obje su usmjerene na osiguravanje demokratskog upravljanja i političke neutralnosti policijske uprave.

4.1.2.2.1 Nadzor koji provodi Nacionalna komisija za javnu sigurnost

159. Prilog II. nacrtu odluke o primjerenošti spominje nadzor koji Nacionalna komisija za javnu sigurnost provodi nad državnom policijom. Zakon o policiji sadrži popis dužnosti Komisije iz kojih proizlaze njezine nadzorne ovlasti (vidjeti članak 5.).
160. Prema članku 4. Zakona o policiji Nacionalna komisija za javnu sigurnost osnovana je u nadležnosti premijera i sastoji se od predsjednika i pet članova. Članak 7. uspostavlja određena ograničenja u pogledu imenovanja članova Komisije. Mandat članova Komisije traje pet godina i može se prodljiti jednom za daljnje razdoblje od pet godina, kako je propisano u članku 8. Nadalje, čini se da Parlament

⁷⁰ Vidjeti Prilog II.

⁷¹ Europski sud za ljudska prava, Modestou protiv Grčke, br. 51693/13.

ima snažnu moć nad imenovanjem i razrješenjem člana Komisije koji osiguravaju neovisnost Nacionalne komisije za javnu sigurnost.

161. Takve zakonske odredbe povećavaju političku neutralnost Nacionalne komisije za javnu sigurnost.

[4.1.2.2.2 Nadzor koji provode prefekturalne komisije za javnu sigurnost](#)

162. Policija prefekture podliježe nadzoru prefekturalnih komisija za javnu sigurnost uspostavljenih u svakoj prefekturi. Prema člancima 2. i 36. stavku 2. Zakona o policiji prefekturalne komisije za javnu sigurnost odgovorne su za „zaštitu prava i sloboda pojedinca“. Članak 38., kao i članak 42. Zakona o policiji, navode dužnosti prefekturalnih komisija za javnu sigurnost. Ove Komisije također su usmjerene na osiguravanje demokratskog upravljanja i političke neutralnosti policijske uprave, kako se navodi u članku 43. stavku 2., iznošenjem pojedinih slučajeva policiji prefekture kada se to smatra potrebnim u kontekstu inspekcije aktivnosti policije prefekture ili nepropisnog ponašanja njihovog osoblja.
163. Međutim, nejasno je imaju li te komisije druge ovlasti osim istrage postupanja policije. EDPB se pita uključuje li izraz „nepropisno ponašanje“ nezakonit pristup podatcima i, u tom slučaju, mogu li te komisije naložiti brisanje podataka.
164. Što se tiče neutralnosti i neovisnosti tih komisija, kako je navedeno u nacrtu odluke o primjerenosti⁷², prefekturalne komisije za javnu sigurnost osnivaju se u nadležnosti guvernera prefekture koji mora imenovati članove komisije uz suglasnost skupštine prefekture. Mandat članova prefekturalne komisije za javnu sigurnost traje tri godine i može ih se ponovno imenovati najviše dvaput. Članak 39. Zakona o policiji navodi ograničenja u pogledu imenovanja članova. U nacrtu odluke o primjerenosti također se spominje nadzor skupštine lokalnih vlasti nad policijom prefekture, upućujući na članak 100. Zakona o lokalnoj samoupravi. Međutim, taj zakon nije dostavljen EDPB-u⁷³.
165. Nadalje, u skladu s člankom 42. stavnica 2. i 3. Zakona o policiji, „Nijedan član komisije ne može istovremeno postati član skupštine ili osoblja u službi lokalnih državnih tijela u punom radnom vremenu ili biti u službi u nepunom radnom vremenu sukladno odredbi stavka 1., članka 28. stavka 5. Zakona o lokalnim državnim službama.
166. Prema gore navedenim elementima i uzimajući u obzir suradnju između prefekturalnih komisija za javnu sigurnost i Nacionalne komisije za javnu sigurnost, EDPB se slaže s nacrtom odluke o primjerenosti i pozdravlja neutralnost i neovisnost članova prefekturalnih komisija za javnu sigurnost. EDPB shvaća da prefekturalne komisije za sigurnost imaju ovlasti istražiti ponašanje policije te da nemaju druge nadzorne ovlasti, uključujući brisanje podataka koje prikupi policija prefekture. Stoga se čini da je potrebno dodatno pojašnjenje o tome je li nadzor koji provode prefekturalne komisije za javnu sigurnost dostatan u skladu sa standardima utvrđenim pravom EU-a.

[4.1.2.2.3 Nadzor koji provodi parlament](#)

167. Nacrt odluke o primjerenosti⁷⁴ i Prilog II.⁷⁵ pružaju određene informacije o nadzoru koji provodi parlament u odnosu na vladu, uključujući u pogledu zakonitosti prikupljanja podataka koji provodi policija. Doista, oba spominju članak 62. Ustava prema kojemu parlament može zatražiti predočenje dokumenata i iskaze svjedoka. Oba također spominju zakonske odredbe iz Zakona o parlamentu, posebno članak 104., koje se odnose na ovlasti parlamenta, kao i na članak 74. o podnošenju pisanih upitnika na koje vlada treba odgovoriti u pisanim obliku u roku od sedam dana, kako je propisano člankom 75. U nacrtu odluke o primjerenosti također se dodaje: „Uloga parlamenta u nadzoru izvršne

⁷² Vidjeti nacrt odluke o primjerenosti, str. 31.

⁷³ Vidjeti nacrt odluke o primjerenosti, str. 33.

⁷⁴ Vidjeti nacrt odluke o primjerenosti, str. 30.

⁷⁵ Vidjeti Prilog II., str. 12.

vlasti potkrijepljuje se obvezama izvješćivanja, primjerice u skladu s člankom 29. Zakona o prisuškivanju”.

168. EDPB primjećuje implikacije parlamenta u nadzoru nad vladom i policijom u pogledu zakonitosti prikupljanja podataka.

4.1.2.2.4 Nadzor koji provodi izvršna vlast

169. Prema Prilogu II. nacrtu odluke o primjerenosti, s jedne strane ministar ili voditelj svakog ministarstva ili agencije ima ovlasti nadzora i provedbe na temelju APPIHAO-a⁷⁶. S druge strane, ministar unutarnjih poslova i komunikacija (MIC) ima istražne ovlasti u pogledu provedbe APPIHAO-a u svim drugim ministarstvima, uključujući ministra pravosuđa za policiju kako je navedeno u nacrtu odluke o primjerenosti⁷⁷.
170. Ministar može zatražiti od voditelja upravnog tijela da dostavi materijale i objašnjenja u vezi s načinom na koji upravno tijelo postupa s osobnim podatcima na temelju članka 50. APPIHAO-a. Može zatražiti reviziju mjera kada se posumnja da je došlo do kršenja zakona ili neprimjerenog djelovanja u vezi sa zakonom, kao i izdavanja mišljenja o načinu na koji je dotično upravno tijelo postupalo s osobnim informacijama sukladno člancima 50. i 51. APPIHAO-a.
171. U nacrtu odluke o primjerenosti i Prilogu II. također se spominje uspostavljanje 51 sveobuhvatnog informacijskog centra koji „osiguravaju neometanu provedbu ovoga Zakona“ u skladu s člankom 47. APPIHAO-a. EDPB primjećuje da APPIHAO dodatno ne objašnjava ulogu i ovlasti tih informativnih centara, ali nacrt odluke o primjerenosti ih donekle precizira.
172. Stoga EDPB pozdravlja činjenicu da glede APPIHAO-a postoji izvršni nadzor nad ministarstvima i upravnim tijelima koje provodi MIC.
173. Zaključno, zakoni EU-a i Europski sud za ljudska prava u sudskoj praksi svojih sudova uspostavljaju standarde i jamstva prema kojima nadzor mora biti potpun, neutralan i neovisan. EDPB primjećuje da PPC nema nadzorne ovlasti u pitanjima koja se tiču izvršavanja zakonodavstva. Nadalje, ako se nadzor koji provodi parlament, Nacionalna i Prefekturalna komisija za sigurnost čini neutralan i neovisan, potrebno je dodatno pojašnjenje o nadzornim ovlastima prefekturalnih komisija za javnu sigurnost.

4.1.3 Pravna zaštita u području kaznenog prava

174. Nacrt odluke o primjerenosti, dopunjena Prilogom II., predstavlja nekoliko načina na koje pojedinci mogu podnijeti svoje pritužbe, i to pred neovisnim tijelima i pred sudcima.
175. Ovi oblici i ključni elementi tih postupaka koji proizlaze iz dostupne dokumentacije ovdje su prikazani nakon kratkog pregleda dostupnih prava da bi se razjasnilo što ispitanici mogu očekivati od državnih tijela u kontekstu obrade podataka u području kaznenih postupaka.

4.1.3.1 Prava dostupna ispitanicima u kontekstu kaznenih postupaka

176. U svrhu ostvarivanja pravne zaštite, ispitanici trebaju raspolagati pravima na temelju zakona da bi mogli tvrditi da nisu poštovana. Stoga je EDPB također procijenio dostupna prava u kontekstu kaznenih postupaka predstavljena u nacrtu odluke o primjerenosti.

⁷⁶ Vidjeti Prilog II., str. 10.

⁷⁷ Vidjeti Prilog II., str. 11.

4.1.3.1.1 Općenita ograničenja prava ispitanika prema APPHAO-u

177. U svom nacrtu odluke o primjerenošći Komisija se poziva i oslanja na opća načela zaštite podataka koje državna tijela moraju poštovati kada prikupljaju osobne podatke. Ta su načela također dodatno opisana u Prilogu II., zbog čega ih je EDPB odlučio komentirati.
178. Što se tiče dostupnih prava, EDPB primjećuje da prema Prilogu II. nacrtu odluke o primjerenošći određena opća prava kojima ispitanici raspolažu u kontekstu podataka koje obrađuju upravna tijela ostaju dostupna i u kontekstu kaznenih istraga. Međutim, dodatna ograničenja u pogledu prikupljanja i daljnog postupanja s osobnim informacijama u ovom kontekstu također proizlaze iz samog APPHAO-a.
179. Ta ograničenja koja se izgleda primjenjuju u kontekstu podataka prikupljenih na temelju naloga, kao i na temelju upitnika u kontekstu dobrovoljnog objavljivanja, povlače pitanja koja se odnose na nekoliko aspekata.
180. U pogledu načela ograničenja svrhe, iako se načelno od upravnih tijela zahtijeva da navedu svrhu u koju zadržavaju osobne podatke te da ih ne zadržavaju izvan okvira potrebnog za postizanje navedene svrhe upotrebe, ta tijela mogu promijeniti svrhu ako je to „ono što se razumno može smatrati prikladno relevantnim za izvornu svrhu”.
181. APPHAO također predviđa načelo neotkrivanja prema kojem zaposlenik ne smije drugoj osobi otkriti stečene osobne podatke bez opravdane osnove ili upotrebljavati takve informacije u nepravednu svrhu. Međutim, ne pružaju se nikakve dodatne informacije u vezi s tumačenjem onoga što bi moglo obuhvaćati „opravdanu osnovu” ili „nepravednu svrhu”, tako da bi daljnje pojašnjenje bilo potrebno za procjenu.
182. Članak 8. stavak 1. APPHAO-a također propisuje zabranu upotrebe ili otkrivanja podataka „osim ako zakonima i propisima nije drugačije određeno”. Ipak, iako ova odredba nije u načelu u suprotnosti s razinom zaštite koju pruža pravo EU-a, EDPB nema dodatnih elemenata koji se odnose na područje primjene u kojem se provodi bilo kakav nadzor ili provjera kada je otkrivanje predviđeno zakonima ili propisima. Osim toga, prema članku 8. stavku 2., dodatna izuzeća primjenjuju se na ovo pravilo kada „nije vjerojatno da će takvo iznimno otkrivanje nanijeti nepravednu štetu pravima i interesima ispitanika ili treće strane”. Bez ikakvih dalnjih elemenata po ovom pitanju, ovu iznimku, koja se oslanja na nejasan pojam „nepravedne” štete, treba dodatno razjasniti ako je značenje dovoljno usko.
183. Na kraju, članak 9. APPHAO-a predviđa dodatna ograničenja u pogledu svrhe ili metode upotrebe ili bilo koja druga ograničenja, koje će izreći voditelj upravnog tijela ako se zadržani osobni podatci dostavljaju drugoj osobi. Budući da su izrazi „sva druga potrebna ograničenja” i „dostavljaju drugoj osobi” vrlo široki, ta dodatna ograničenja prava ispitanika izazivaju zabrinutost bez dalnjih pojašnjenja o području primjene ove odredbe.
184. Iako je EDPB potpuno svjestan da su prava pristupa i druga načela zaštite podataka također ograničena u kaznenim postupcima u skladu s pravom EU-a, dodatne mjere zaštite pružaju se kada su takva ograničenja predviđena, uključujući u pogledu nadzora, nadgledanja i pravne zaštite. U nedostatku dostačne sudske prakse o ovim ograničenjima ili dodatnim elementima za razjašnjavanje područja primjene ovih odredbi, EDPB nije u mogućnosti procijeniti jesu li prava ispitanika ograničena u mjeri koja bi se smatrala nužno potrebnom i razmjernom u okviru prava EU-a te bi li samim time bila u načelu istovjetna pravima kojima raspolažu ispitanici EU-a.

[4.1.3.1.2 Dodatna ograničenja prava APPHAO-a koja proizlaze iz Zakona o kaznenom postupku i propisa policije prefekture](#)

185. EDPB primjećuje da iako se čini da je APPHAO primjenjiv na sve postupke obrađivanja upravnih tijela u Japanu, neka važna ograničenja prava ispitanika proizlaze iz posebnog zakonodavstva. Točnije, članak 53. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku⁷⁸ propisuje da su „osobni podaci zabilježeni u dokumentima koji se odnose na suđenja i zaplijenjene predmete“ isključeni iz područja primjene pojedinačnih prava iz poglavlja IV. APPHAO-a. Drugim riječima, EDPB stoga shvaća da u kontekstu kaznenih postupaka ispitanici nemaju koristi od prava na informiranje, pristup, ispravak ili brisanje osobnih podataka zabilježenih u dokumentima koji se odnose na suđenja i zaplijenjene predmete.
186. S obzirom na ta ograničenja, EDPB shvaća da se primjenjuju u kontekstu podataka prikupljenih na temelju naloga, kao i u kontekstu podataka prikupljenih u okviru dobrovoljnog objavljivanja na temelju upitnika (vidjeti u nastavku). Doista, budući da je pravna osnova ova dva postupka za pristup podatcima (na temelju naloga ili na temelju upitnika) predviđena u Zakonu o kaznenom postupku, čini se da se članak 53. stavak 2. ovog Zakona primjenjuje na obje vrste prikupljanja. Međutim, budući da se članak 53. stavak 2. odnosi na „zaplijenjene“ predmete, moglo bi se pojasniti jesu li ograničenja prava predviđena ovom odredbom primjenjiva i u kontekstu dobrovoljnog objavljivanja.
187. EDPB izražava žaljenje što mu nisu dostavljeni pravilnici policije prefekture koji navodno štite osobne podatke, prava i obveze jednake APPHAO-u. Uzimajući u obzir nejasnoće u vezi s tumačenjem APPHAO-a i nedostupnost propisa policije prefekture, EDPB se pita jesu li prava dodijeljena pojedincima u ovom kontekstu i dodatni mehanizmi nadzora ili pravne zaštite dovoljni da bi se nadoknadio nedostatak prava.

[4.1.3.2 Pravna zaštita putem zaštite neovisnih tijela](#)

[4.1.3.2.1 Upravna zaštita](#)

188. EDPB primjećuje da su upravna tijela koja prikupljaju podatke, kao što je policija prefekture, nadležna za rješavanje zahtjeva pojedinaca koji se odnose na njihova ograničena prava glede njihovih podataka koji su prikupljeni u okviru kaznenih istraga (vidjeti gore u vezi s dostupnim pravima) koje uključuju prikupljanje podataka na temelju naloga i upitnika. Točnije, čini se da su ta prava ograničena na opća načela, kao što je nužnost zadržavanja podataka, u vezi sa svrhom (vidjeti članak 3.1. APPHAO-a), načelo ograničenja svrhe (članak 4.) ili točnost podataka (članak 5.), dok su pojedinačna prava kao što su pravo na informiranje, pristup, ispravak ili brisanje isključena za osobne podatke zabilježene u dokumentima koji se odnose na suđenja i zaplijenjene predmete⁷⁹. Iako se ne može smatrati da su ta tijela neovisna, pa samim time niti da pružaju neovisnu pravnu zaštitu ili nadzor, EDPB pozdravlja ovu mogućnost. Međutim, ističe da su pritužbe podnesene u ovom kontekstu i dalje ograničene na iznimno malo prava ispitanika s obzirom na ograničenja prava predviđena APPHAO-om.
189. Nadalje, budući da su „osobni podaci zabilježeni u dokumentima koji se odnose na suđenja i zaplijenjene predmete“ isključeni iz područja primjene pojedinačnih prava iz poglavlja IV. APPHAO-a u skladu s člankom 53. stavkom 2. Zakona o kaznenom postupku, mogućnosti pristupa osobnim podatcima također su ograničene na postupke predviđene drugim odredbama ovog Zakona o kaznenom postupku. Čini se da u tom kontekstu mogu djelovati samo žrtve, osumnjičene ili optužene osobe, i to ovisno o fazi kaznenog postupka. Stoga je EDPB zabrinut da u kontekstu kaznenog postupka ispitanicima nije dostupno nijedno opće pravo na pristup podatcima ili na ispravak, odnosno brisanje

⁷⁸ Dostupno ovdje <http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?printID=&id=2283&re=02&vm=02> i navedeno u Prilogu II. nacrtu odluke o primjerenosti, bilješci 25.

⁷⁹ Vidjeti gore u vezi s ograničenjima za APPHAO, a posebno članak 53. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku (nije dostavljen, ali je naveden u Prilogu II. nacrtu odluke o primjerenosti, bilješci 25.).

podataka u skladu s japanskim zakonom te da svi dostupni oblici pravne zaštite podrazumijevaju žrtvu (iako bi u tom slučaju osoba vjerojatno znala da se njezini podatci prikupljaju) ili osumnjičenu ili optuženu osobu, odnosno dokazivanje štete, dok bi ispitanici također trebali imati pravo na pristup svojim podatcima i na mogući ispravak ili brisanje svojih podataka, čak i ako nisu pretrpjeli nikakvu štetu (iako je moguća) ili ako nisu žrtva, osumnjičena ni optužena osoba, već, primjerice, svjedoci.

4.1.3.2.2 Upravna zaštita putem prefekturalnih komisija za javnu sigurnost

190. Osim toga, čini se da su prefekturalne komisije za javnu sigurnost nadležne za postupanje s pritužbama. Na temelju članka 79. Zakona o policiji na koji se upućuje u nacrtu odluke o primjerenošti, pojedinci mogu uložiti prigovor na nezakonito ili nepropisno ponašanje agenta u izvršavanju njegovih dužnosti.
191. EDPB traži pojašnjenje o tome smatra li se bilo kakva „nezakonita” obrada osobnih podataka „nezakonitim ili neprimjerenum ponašanjem agenta” i pojašnjenje dokazivanja nepovoljnog položaja koje se traži od ispitanika. Doista, obavijest koju je državna policija uputila policiji i prefekturalnim komisijama za javnu sigurnost o pravilnom rješavanju pritužbi u vezi s izvršavanjem dužnosti policijskih službenika ograničava pritužbe na konkretne tvrdnje koje se odnose na „ispravak za bilo koji specifični nedostatak koji je prouzročen kao rezultat nezakonitog ili neprikladnog ponašanja ili propusta policijskog službenika da poduzme određene postupke u izvršavanju svojih dužnosti” i mogućnosti „podnošenja pritužbe / izražavanja nezadovoljstva zbog neprimjerenog načina na koji je policijski službenik izvršio svoje dužnosti”. Izričito je pojašnjeno da „će se odbaciti pritužbe na policijske službenike zbog neizvršavanja bilo koje dužnosti koja se ne smatra obvezom policijskog službenika, kao i one koji izražavaju opće mišljenje ili prijedlog, ali ne utječu izravno na stranu koja je podnijela pritužbu”.
192. Što se tiče postupovnih uvjeta za podnošenje pritužbe, iako moraju biti podnesene u pisanom obliku, EDPB primjećuje da se prema japanskom zakonu pruža pomoć pri pisanju pritužbe u ovom kontekstu, uključujući i strancima. Osim toga, čini se da je japanska vlada također povjerila PPC-u obvezu pružanja pomoći ispitanicima iz EU-a u rješavanju pritužbi u ovom području, što EDPB pozdravlja. EDPB naglašava da će, prema njegovom shvaćanju, u ovom kontekstu PPC djelovati samo kao točka za kontakt između ispitanika iz EU-a i nadležnih tijela u Japanu.
193. Rezultati Prefekturalne komisije za javnu sigurnost nakon pritužbe neće se moći primijetiti u slučajevima navedenim u članku 79. stavku 2. Zakona o policiji, među kojima je i slučaj u kojem je trenutačno „prebivalište podnositelja pritužbe nepoznato”. EDPB priznaje da upućivanje na prebivalište ne znači da bi time ispitanici iz EU-a u svim slučajevima bili isključeni iz obavijesti o rezultatima njihovih pritužbi zbog toga što ne prebivaju u Japanu.

4.1.3.2.3 Ad hoc mehanizam koji uključuje PPC

194. S obzirom na gore opisane zaključke, EDPB pozdravlja činjenicu da su se japanska vlada i Europska komisija dogovorili o dodatnom mehanizmu pravne zaštite kojim se pojedincima iz EU-a pruža dodatni oblik pravne zaštite u Japanu putem kojeg pojedinci mogu tražiti pravnu zaštitu u slučaju nezakonitih ili nepravilnih istraga državnih tijela. EDPB također primjećuje i pozdravlja činjenicu da se zahtjevi mogu podnijeti PPC-u, a ne nekom drugom državnom službeniku, čime se proširuje područje nadležnosti PPC-a na područje izvršavanja zakonodavstva i provedbe nacionalne sigurnosti.
195. Pri analizi novog mehanizma, EDPB se usredotočio na razumijevanje ovlasti koje PPC ima u tom kontekstu.
196. Iako jezik nije posve jasan, EDPB shvaća da dodatni mehanizam pravne zaštite ne zahtjeva „obranu” u smislu da podnositelj zahtjeva nije dužan pokazati da su njegovi osobni podatci vjerojatno predmet nadzora japanske vlasti. EDPB svejedno želi zatražiti potvrdu Komisije.

197. U skladu sa svojom procjenom mehanizma pravobranitelja, stvorenog u okviru sustava zaštite privatnosti, EDPB naglašava potrebu za djelotvornim ovlastima primatelja zahtjeva, u ovom slučaju PPC-a, kako bi se mehanizam pravne zaštite smatrao u načelu istovjetnim učinkovitom pravnom lijeku u smislu čl. 47. Povelje o temeljnim pravima.
198. Za potrebe objašnjenja mehanizma pravne zaštite, japanska vlada upućuje na članak 6. stavak 61. točku (ii) i članak 80. APPI-ja i utvrđuje te ovlasti u Prilogu II. Prema shvaćanju EDPB-a postupak opisan u Prilogu II. utvrđuje ili proširuje ovlasti PPC-a jer su izrazi korišteni u članku 6. stavku 61. točki (ii) i članku 80. APPI-ja prilično nejasni i općeniti. U mjeri u kojoj Prilog II. utvrđuje ili proširuje ovlasti PPC-a, EDPB želi zatražiti pojašnjenje jesu li te ovlasti obvezujuće za druge agencije japanske vlade.
199. Na temelju postupka u Prilogu II. EDPB primjećuje da su nadležna državna tijela u Japanu obvezna surađivati s PPC-om, „kao i pružati mu potrebne informacije i relevantne materijale da bi PPC mogao ocijeniti je li prikupljanje podataka ili naknadno korištenje osobnih podataka provedeno u skladu s primjenjivim pravilima”. Stoga je za ocjenu učinkovitosti sustava važno ponovno uputiti na ovlasti koje imaju nadležna tijela s kojima PPC surađuje. Prema shvaćanju EDPB-a proširenje tih ovlasti ne bi bilo moguće na temelju uvjerenja u Prilogu II.
200. EDPB također primjećuje da u slučaju uočavanja povrede pravila, „suradnja dotičnih državnih tijela s PPC-om uključuje obvezu ispravljanja povrede”, koja izričito uključuje brisanje podataka prikupljenih povredom primjenjivih pravila. EDPB shvaća da obveze nadležnog tijela proizlaze iz „suradnje s PPC-om”, a ne iz odluke PPC-a.
201. Konačno, PPC će obavijestiti podnositelja zahtjeva o „ishodu evaluacije, uključujući o svim poduzetim korektivnim mjerama gdje je to primjenjivo”. Osim toga, PPC će obavijestiti podnositelja zahtjeva o „mogućnosti traženja potvrde ishoda od nadležnog državnog tijela i o nadležnom tijelu kojem će se uputiti takav zahtjev za potvrdu”.
202. Osim toga, PPC se obvezao pomoći podnositelju zahtjeva s poduzimanjem dalnjih postupaka prema japanskom pravu, ako je podnositelj zahtjeva nezadovoljan ishodom postupka.
203. S obzirom na potrebu postojanja učinkovitog mehanizma pravne zaštite koji je u načelu istovjetan standardima EU-a, EDPB se ipak pita ima li PPC bilo koje posebne ovlasti osim procjenjivanja je li prikupljanje ili naknadno korištenje osobnih podataka provedeno u skladu s primjenjivim pravilima i pozivanja nadležnih tijela na korištenje svojih ovlasti i na rješavanje pritužbi koje im je dostavio PPC. Ako PPC djeluje samo kao točka za kontakt za pojedince iz EU-a, EDPB smatra da to nije dovoljno da bi se osigurao učinkovit mehanizam pravne zaštite koji je u načelu istovjetan standardima EU-a. EDPB stoga poziva Komisiju da ponudi pojašnjenja o točkama spomenutim u ovom potpoglavlju, pogotovo o tome povećava li taj mehanizam obveze nadležnih tijela i kako, na koji ih način obvezuje i kako PPC može učinkovito osigurati usklađenost, a ne samo djelovati kao točka za kontakt za pojedince iz EU-a.

4.1.3.3 Sudska zaštita

4.1.3.3.1 Mehanizam za podnošenje kvazipručižbi

204. Postupak za takozvanu „kvazipručižbu” dopušta djelovanje protiv prisilnog prikupljanja informacija na temelju naloga s ciljem ukidanja ili izmjene nezakonite zapljene.
205. Ovaj oblik podrazumijeva da je pojedinac svjestan zapljene podataka. Međutim, prema shvaćanju EDPB-a ispitanika se ne obavješćuje o postupku za prikupljanje podataka na temelju naloga. Nadalje, njegovo je shvaćanje da dobrovoljno objavljivanje ne podrazumijeva da su društva koja su primila zahtjeve obvezna obavijestiti ispitanike o primljenim i ispunjenim zahtjevima. Stoga, iako je u Prilogu II. naglašeno da „pojedinac ne mora čekati zaključenje slučaja da bi uložio odgovarajući pravni lijek”, u

praksi se ovaj oblik, isključujući naloge koji ovlašćuju prisluskivanje, o kojima je obavlješčivanje zakonom propisano⁸⁰, čini zaista dostupnim tek kada ispitanik sazna za prikupljanje putem postupka koji je pokrenut protiv njega.

4.1.3.3.2 Privremena sudska mjera

206. Osim toga, pojedinci mogu pokrenuti i građanske tužbe pred sudcem da bi ishodili brisanje podataka prikupljenih kaznenim postupkom (tzv. „privremenom sudskom mjerom“) ili da bi ostvarili naknadu štete.
207. Što se tiče naknade, EDPB primjećuje da se čini da je postupak ograničen na situacije u kojima je državni službenik tijekom svojih dužnosti nezakonito i pogrešno (namjerno ili iz nemara) nanio štetu tom pojedincu. Po mišljenju EDPB-a, šteta uključuje i nematerijalnu štetu. Međutim, nije detaljnije navedeno čime pojedinac može dokazati da je pretrpio štetu. EDPB nije bio u mogućnosti procijeniti sudsku praksu u vezi s dodjelom naknade te stoga nije u mogućnosti procijeniti pruža li ovaj oblik učinkoviti pravni lijek u slučaju štete.
208. Što se tiče „privremene sudske mjere“, EDPB također primjećuje da bi za podnošenje zahtjeva pojedinac prvenstveno trebao biti svjestan da su njegovi podatci prikupljeni te da su i dalje zadržani. Stoga s obzirom na ograničena prava na informiranje i pristup pojedinaca u kontekstu kaznenih istraga i postupaka, čini se da je učinkovitost postupka također prilično ograničena.

4.1.3.4 Ukupna procjena oblika pravne zaštite

209. Nakon procjene svih oblika pravne zaštite dostupnih pojedincima prema japanskom zakonu, kao i ispitanicima iz EU-a pred PPC-om, EDPB pozdravlja *ad hoc* mehanizam za rješavanje sporova koji uključuje PPC. Ima dodanu vrijednost za ispitanike iz EU-a, posebice zato što im omogućuje da razumiju koje su im mogućnosti dostupne za ostvarivanje pravne zaštite ili naknade, kao i da predstave svoje zahtjeve u skladu s primjenjivim postupovnim zahtjevima prema japanskom pravu. Međutim, potrebna su dodatna pojašnjenja, pogotovo o tome povećava li taj mehanizam obveze nadležnih tijela i kako, na koji ih način obvezuje i kako PPC može učinkovito osigurati usklađenost, da bi se osiguralo da ovaj novi mehanizam pruža učinkovitu pravnu zaštitu.
210. Ova procjena pokazuje da nijedan mehanizam pravne zaštite u japanskom zakonu ne dopušta pristup podatcima ni ispravljanje ili brisanje podataka ispitanika koji nisu žrtve, osumnjičene ili optužene osobe u kontekstu kaznenog postupka da bi se, na primjer, ispravilo nezakonito prikupljanje ili zadržavanje podataka. Također pokazuje da svi mehanizmi pravne zaštite i naknade te postupci koji su prema japanskom zakonu dostupni žrtvama, osumnjičenim ili optuženim osobama podrazumijevaju znanje o prikupljanju podataka, što se u praksi čini ograničenim jer su im ograničena prava na pristup i informiranje. Nadalje, daljnje pojašnjenje čini se nužnim u vezi s dokazivanjem nezakonitog ponašanja nadležnih tijela, posebice u pogledu toga uključuje li takvo ponašanje bilo kakvu nezakonitu obradu osobnih podataka ili štetu koju je pretrpio pojedinac.
211. Stoga, bez dodatne dokumentacije i dodatnih elemenata, EDPB je zabrinut je li pravna zaštita prema japanskom zakonu i prema nacrtu odluke o primjerenosti dovoljno učinkovita u usporedbi sa standardima EU-a.

⁸⁰ Članak 23. Zakona o prisluskivanju spominje se na stranici 33. nacrtu odluke o primjerenosti, ali EDPB-u nije dostavljen ovaj tekst i stoga nije u mogućnosti procijeniti u kojoj se mjeri primjenjuje obveza obavlješčivanja i u kojim bi slučajevima mogla biti ograničena.

4.2 Pristup za potrebe nacionalne sigurnosti

4.2.1 Područje primjene nadzora

212. U nacrtu odluke o primjerenosti, poglavje o „pristupu i i primjeni koje provode japanska državna tijela u svrhu nacionalne sigurnosti” uvedeno je općom izjavom, u skladu s uvjeravanjem japanske vlade u Prilogu II., prema kojoj nijedan japanski zakon ne bi predvidio te samim time ni dopustio „prilne zahtjeve za pružanje informacija ili ‘administrativno prisluškivanje’ izvan kaznenih istraga”. Kao zaključak, smatra se da se „na osnovi nacionalne sigurnosti informacije mogu dobiti samo iz izvora informacija kojemu svatko može slobodno pristupiti ili na temelju dobrovoljnog objavljivanja. To isključuje bilo kakve prikrivene aktivnosti nadzora u ovom području. Subjekti u poslovanju koji prime zahtjev za dobrovoljnu suradnju (u obliku objavljivanja elektroničkih informacija) nemaju nikakvu pravnu obvezu davanja takvih informacija.”⁸¹
213. Unutar tih ograničenja, navedena su četiri državna tijela koja su ovlaštena prikupljati elektroničke informacije u posjedu japanskih subjekta u poslovanju na osnovi nacionalne sigurnosti. U pogledu Ministarstva obrane, kao jednog od ta četiri subjekta, navodi se da „ima ovlaštenje isključivo za prikupljanje (elektroničkih) informacija putem dobrovoljnog objavljivanja”.⁸²
214. Za svoju procjenu općeg načina prikupljanja podataka u svrhu nacionalne sigurnosti, EDPB želi podsjetiti na prvo od četiri tzv. „temeljna jamstva”, prema kojima „obrada treba biti utemeljena na jasnim, preciznim i dostupnim pravilima”⁸³. Točnije, Europski sud za ljudska prava vrlo je jasno pokazao da su programi nadzora „sukladni sa zakonom” samo ako mjere nadzora „imaju određenu osnovu u domaćem pravu”. Sud je pojasnio da kompatibilnost s vladavinom prava zahtijeva da zakon koji odobrava mjeru mora biti dostupan i predvidiv u pogledu njegovih učinaka. Pozivajući se na rizik proizvoljnosti, sud je zahtijevao „jasna, detaljna pravila o mjerama tajnog nadzora”, „dovoljno jasna da bi se građanima primjerenog ukazalo na okolnosti i uvjete pod kojima su državna tijela ovlaštena pribjeći bilo kojog takvoj mjeri”.⁸⁴
215. Glede primjene ovih temeljnih jamstava na japanski pravni sustav, EDPB je svjestan činjenice da u pitanjima nacionalne sigurnosti zemlje imaju široku slobodu procjene koju priznaje Europski sud za ljudska prava. Također, ovlasti nacionalne sigurnosti odražavaju povijesna iskustva zemlje. EDPB shvaća da, kako ističe japanska vlada, nakon Drugog svjetskog rata japanske nacionalne obavještajne agencije imaju ograničenje ovlasti nego u drugim državama.
216. Prema shvaćanju EDPB-a, nacrt odluke o primjerenosti, u skladu s uvjeravanjem japanske vlade, ukazuje na to da japanski državni subjekti ne vode programe koji strateški prate ili općenito nadziru (internetsku) komunikaciju. Kao što je prethodno navedeno, japanska je vlada zajamčila u pismu koje je potpisao ministar pravosuđa da se „na osnovi nacionalne sigurnosti informacije mogu dobiti samo iz izvora informacija kojemu svatko može slobodno pristupiti ili na temelju dobrovoljnog objavljivanja”.
217. Što se tiče pravne osnove Ministarstva obrane, EDPB primjećuje da nacrt odluke o primjerenosti uključuje opće informacije o njegovim ovlastima i navodi njegovu misiju „da obavlja takve poslove koji su s tim u vezi kako bi osiguralo nacionalni mir i neovisnost te sigurnost nacije”. Međutim, EDPB-u nije dostavljen prijevod pravne osnove na engleski jezik.

⁸¹ Odluka o primjerenosti, stavak 151.

⁸² Odluka o primjerenosti, stavak 153.

⁸³ WP29, WP237: Radni dokument 01/2016 o opravdanosti miješanja u temeljna prava na privatnost i zaštitu podataka kroz nadzorne mjere prilikom prijenosa osobnih podataka (europaska temeljna jamstva).

⁸⁴ Vidjeti npr. Big Brother Watch i drugi protiv Ujedinjene Kraljevine, stavak 305.

218. Istodobno, EDPB je svjestan izvješća objavljenih u različitim medijima koji sugeriraju da programe nadzora vodi Uprava za prikupljanje obavještajnih podataka elektroničkim izviđanjem japanskog Ministarstva obrane (MOD)⁸⁵. U izvješću se također tvrdi da je japansko Ministarstvo obrane, odbijajući razgovarati o specifičnostima izvješća, priznalo da Japan ima „urede u cijeloj zemlji koji presreću komunikacije“ i da će oni biti „usmjereni na vojne aktivnosti i internetske prijetnje“ te da „ne prikupljaju podatke opće javnosti“. Ova posljednja izjava (da Ministarstvo obrane ne prikuplja podatke o široj javnosti) dio je prepravljenog iskaza japanske vlade.
219. Izgleda da je japanska vlada u pismu koje je potpisao ministar pravosuđa ponovila da MOD ne prikuplja podatke o široj javnosti.
220. Opća procjena mogućih sposobnosti japanske vlade za nadzor prelazi okvire zadatka EDPB-a. Te su aktivnosti važne za procjenu samo ako su relevantne za prijenos osobnih podataka između EU-a i Japana. U tom kontekstu, EDPB želi ponovno potvrditi svoj stav koji je već prihvatio njegov prethodnik kada se od njega tražilo da izrazi mišljenje o europsko-američkom sustavu zaštite privatnosti. U svojem mišljenju o sustavu zaštite privatnosti, WP29 je u svoju analizu uključio ovlasti i ograničenja SAD-a za provedbu nadzora podataka „na putu“ prema SAD-u⁸⁶. Primjenjujući isti standard za odluku o primjerenoosti na Japan, EDPB smatra da su informacije o ovlastima japanskih vlasti da nadziru podatke „na putu“ prema Japanu relevantne. Ako te nadzorne ovlasti postoje, čini se da i odluka u predmetu Big Brother Watch koju je donio Europski sud za ljudska prava ukazuje na to da bi se takve ovlasti trebale uređivati u skladu sa standardima koje je utvrdio ESLJP.
221. Shodno tome, ako su presretanja ograničena na „potporu vojnoj akciji“, ona možda i nisu relevantna za procjenu odluke o primjerenoosti. Stoga je u interesu EDPB-a da primi pojašnjenja o mjerama nadzora koje provode japanska državna tijela. U tom smislu, takvo bi pojašnjenje bilo dobrodošlo kako bi se utvrdilo mogu li za potrebe nacionalne sigurnosti japanska tijela nadležna u tom području pristupati podatcima koji se prenose prema ovom okviru primjerenoći.

4.2.2 Dobrovoljna objava u slučaju nacionalne sigurnosti

222. U nacrtu odluke o primjerenoosti navodi se da samo četiri državna tijela imaju ovlasti prikupljati (elektroničke) informacije na temelju dobrovoljnog objavljivanja. Prema nacrtu odluke i Prilogu II. postoje određena ograničenja zakonskih osnova, što znači da je prikupljanje podataka ograničeno na ono što je tijelima potrebno za izvršenje zadataka.
223. U području kaznenog prava, kako je navedeno u odjeljku o izvršavanju zakonodavstva, dobrovoljno objavljivanje dopušteno je samo kao dio kaznene istrage te stoga pretpostavlja konkretnu sumnju na zločin koji je već počinjen. Istrage u području nacionalne sigurnosti razlikuju se od istraga u području izvršavanja zakonodavstva. EDPB primjećuje da se prema Prilogu II. središnja načela „nužnosti istrage“ i „prikladnosti metode“ na sličan način primjenjuju u području nacionalne sigurnosti i da se moraju poštovati uzimajući u obzir posebne okolnosti svakog slučaja⁸⁷. Izražava žaljenje što primjena nije

⁸⁵ U svibnju 2018. godine i internetski portal „The Intercept“ objavio je reportažu pod nazivom „Neispričana priča o japanskoj tajnoj špijunsкоj agenciji“.

⁸⁶ Vidjeti WP255, Europsko-američki sustav zaštite privatnosti – prva zajednička godišnja revizija, usvojena 28. studenoga 2017., str. 16.: „WP29 smatra da analiza zakona zemlje izvan EU-a za koju se razmatra prikladnost ne bi trebala biti ograničena na pravo i praksu koji omogućuju nadzor unutar fizičkih granica te zemlje, već bi trebala uključivati i analizu zakonske osnove u pravu te zemlje izvan EU-a koje joj omogućuju obavljanje nadzora izvan svog državnog područja u svezi s podatcima iz EU-a. Kao što je već istaknuto u njihovom prethodnom mišljenju, „trebalo bi biti jasno da će se načela sustava zaštite privatnosti primjenjivati od trenutka prijenosa podataka, što znači uključujući u pogledu podataka“ na putu „u tu zemlju“.

⁸⁷ Vidjeti Prilog II., str. 23.

dodatno razjašnjena, uključujući daljnjim upućivanjem na sudsku praksu. Ipak, EDPB tvrdi da uporaba ovog postupka mora biti razmjerna ili nužna.

224. Prema nacrtu odluke, kada se prikupljaju („pribavljaju”) osobni podatci, postupanje s njima uređuje APPIHAO, osim u slučaju policije prefekture⁸⁸. U Prilogu II. navodi se da je postupanje policije s osobnim podatcima prefekture uređeno prefekturalnim propisima u kojima su utvrđena načela za zaštitu osobnih podataka, prava i obveze jednaka onima u APPIHAO-u⁸⁹. Budući da za te propise nisu dostupni prijevodi na engleski, EDPB ne može procijeniti jesu li načela jednaka onima APPIHAO-a.
225. Za ostale primjedbe o dobrovoljnem objavljivanju, upućuje se na odjeljak o izvršavanju zakonodavstva.

4.2.3 Nadzor

4.2.3.1 Opće točke

226. Četiri državna tijela koja su ovlaštena za prikupljanje elektroničkih informacija u posjedu japanskih subjekata u poslovanju na temelju nacionalne sigurnosti jesu: (i) Vladin ured za obavlješćivanje i istraživanje (CIRO), (ii) Ministarstvo obrane („MOD”), (iii) policija (državna policija (NPA)⁹⁰ i policija prefekture) te (iv) Obavještajna agencija za javnu sigurnost („PSIA”).
227. Prema nacrtu odluke o primjerenoosti, nad tim državnim tijelima tri grane vlasti provode nekoliko slojeva nadzora⁹¹. EDPB primjećuje da postoje nadzorni mehanizmi unutar zakonodavne grane (japanski parlament) i izvršne grane (Ured glavnog inspektora za zakonsku usklađenost (IGO), prefekturalne komisije za javnu sigurnost i Komisija za ispitivanje javne sigurnosti). EDPB naglašava da bi Komisija trebala razjasniti sudski nadzor (po službenoj dužnosti, odnosno jamstvo C dokumenta WP237; glede pravne zaštite, u nacrtu odluke postoji posebno poglavje i dodatno jamstvo u dokumentu WP237) gore navedenih državnih tijela jer nije jasno postoji li takav sudski nadzor u području prikupljanja osobnih podataka u svrhu nacionalne sigurnosti bez prisilnih sredstava.

4.2.3.2 Nadzor koji provodi japanski parlament

228. EDPB primjećuje da japanski parlament može provoditi istrage u vezi s aktivnostima državnih tijela, dakle za sva gore navedena državna tijela. Nadalje, parlament može zahtijevati i predočenje dokumenata i izjava svjedoka (*članak 62. japanskog Ustava, članak 104. Zakona o parlamentu*). EDPB također primjećuje da prema *člancima 74. i 75. Zakona o parlamentu* zastupnici parlamenta mogu u pisanom obliku uputiti vldi pitanja na koja vlada može ponuditi svoje odgovore (*članak 75. Zakona o parlamentu*). Naposljetu, također se napominje da postoje posebne obveze izvješćivanja za npr. Obavještajnu agenciju za javnu sigurnost (PSIA) (*članak 36. SAPA-e / članak 31. ACO-a*), putem godišnjeg izvješća parlamentu. Takvo izvješće nije dostavljeno EDPB-u.

4.2.3.3 Nadzor Ureda glavnog inspektora za zakonsku usklađenost (IGO)

229. EDPB primjećuje da postoji nadzorno tijelo za MOD koje se naziva IGO. EDPB-u nije dostavljen Zakon o osnivanju MOD-a, već na raspolaganju ima samo izjave iz Priloga II. nacrtu odluke. Prema Prilogu II., IGO je neovisni ured u sklopu MOD-a, koji je pod izravnim nadzorom ministra obrane sukladno članku 29. Zakona o osnivanju MOD-a. IGO ima ovlasti za provedbu inspekcije dužnosnika MOD-a (tzv. inspekcije obrane) u pogledu usklađenosti sa zakonom i propisima u cijelom ministarstvu, uključujući i samoobrambene snage.

⁸⁸ Odluka o primjerenoosti, stavci 118. i 157.

⁸⁹ Vidjeti Prilog II., str. 3.

⁹⁰ Međutim, prema primljenim informacijama, glavna uloga državne policije jest koordinirati istrage raznih odjela policije prefekture, a aktivnosti prikupljanja i informacija ograničene su na razmjenu s međunarodnim tijelima.

⁹¹ Vidjeti Prilog II., str. 39.

230. U skladu s Prilogom II., IGO obavlja svoje dužnosti neovisno od operativnih odjela MOD-a. EDPB primjećuje da je IGO *unutarnje* nadzorno tijelo.
231. Na temelju inspekcija donose se zaključci i, s namjerom da se osigura sukladnost, mjere o kojima se izravno izvješćuje ministra obrane. Na temelju izvješća IGO-a, ministar obrane može izdati nalog za provedbu mjera potrebnih za ispravljanje stanja. Zamjenik ministra obrane odgovoran je za provedbu tih mjera i mora izvješćivati ministra obrane o statusu takve provedbe.
232. Na temelju analize Priloga II., ali ne raspolažeći zakonskim odredbama (Zakon o osnivanju MOD-a) koje su potrebne za ova razmatranja, EDPB pozdravlja mogućnost nalaganja nužnih mjera usklađenosti radi ispravljanja stanja. Međutim, EDPB dovodi u sumnju neovisnost IGO-a jer je u pitanju ured unutar Ministarstva obrane i pod izravnim je nadzorom ministra obrane sukladno Prilogu II. (prema dokumentu *WP237 „funkcionalna neovisnost sama po sebi nije dovoljna da zaštiti nadzorno tijelo od svih vanjskih utjecaja“*).
233. U skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava i dokumentom *WP237* slijedom razmatranja iz Priloga II., glavni inspektor može zatražiti izvješća od dotičnog ureda (dokumenti, stranice, objašnjenja). EDPB smatra nužnim raspolagati pojašnjnjem o tome jesu li uredi u pitanju dužni slijediti te zahtjeve i sadrže li zahtijevani dokumenti povjerljive materijale, kao što se navodi u dokumentu *WP237*.
234. Iako EDPB pozdravlja činjenicu da viši pravni stručnjaci (bivši nadzorni tužitelj) predvode IGO, pojašnjenje o načinu imenovanja tog nadzornog tijela čini se nužnim.

4.2.3.4 Nadzor koji provodi Komisija za ispitivanje javne sigurnosti

235. Prema Prilogu II. (stranica 25.), PSIA provodi redovite i posebne inspekcije rada svojih pojedinačnih službi i ureda (obavještajnih ureda za javnu sigurnost, obavještajnih ureda i podružnica za javnu sigurnost itd.). Za potrebe redovite inspekcije, pomoćnik glavnog direktora ili direktor imenovani su kao inspektori. Takve inspekcije također bi se trebale odnositi na upravljanje osobnim podatcima.
236. U skladu s uvodnom izjavom 163. nacrtu odluke *Komisija za ispitivanje javne sigurnosti* djeluje kao neovisno *ex-ante* nadzorno tijelo za PSIA-u, u vezi s pitanjima ACO-a⁹² i SAPA-e⁹³. EDPB to pozdravlja.
237. Iako na mrežnom mjestu japanskog Ministarstva pravosuđa postoje određene informacije⁹⁴, EDPB nije u mogućnosti pažljivo dodatno procijeniti neovisnost Komisije za ispitivanje javne sigurnosti jer mu nije dostavljen Zakon o osnivanju Komisije za ispitivanje javne sigurnosti⁹⁵, kao ni Pravilnik Komisije za ispitivanje javne sigurnosti⁹⁶.

⁹² Zakon o nadzoru organizacija koje su počinile djela općeg masovnog ubojstva (Zakon br. 147 od 7. prosinca 1999.).

⁹³ Zakon o sprečavanju subverzivnih aktivnosti (Zakon br. 240 od 21. srpnja 1952.).

⁹⁴ Vidjeti <http://www.moj.go.jp/ENGLISH/MEOM/meom-01.html> (rujan 2018.): neministarsko tijelo „sastoji se od predsjednika i šest članova. Odabrani su među osobama dobrog karaktera koje su sposobne pravilo prosudjivati glede kontrole organizacija te među osobama s dovoljno znanja i iskustva o pravu i društvu. Imenuje ih premijer i moraju ih odobriti oba doma parlamenta. S obzirom na primjenu prethodno navedenih zakona (SAPA/ACO), članovi obavljaju svoje dužnosti sasvim samostalno, bez ikakvog usmjerena ili nadzora premijera ili ministra pravosuđa.“

⁹⁵ http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail_main?re=&vm=2&id=613 (rujan 2018.).

⁹⁶ Članak 28. ACO-a.

4.2.3.5 Nadzor koji provode Nacionalna komisija za javnu sigurnost, prefekturalne komisije za javnu sigurnost i APPHAO (izvršna vlast)

238. Vidjeti 3.1.2.2.1. (Nacionalna komisija za javnu sigurnost), 3.1.2.2.2. (Prefekturalna komisija za javnu sigurnost) i 3.1.2.2.4. (Izvršna vlast).

4.2.3.6 Nadzor koji provodi PPC

239. EDPB poziva Komisiju da u uvodnoj izjavi 164. navede da PPC nije nadzorno tijelo prethodno navedenih državnih tijela i da je nadležno samo za pravnu zaštitu pojedinaca ili da odjeljak o PPC-u koji se nalazi u uvodnoj izjavi 164. pomakne u odjeljak „pravna zaštita pojedinaca”.

4.2.4 Mehanizam pravne zaštite

240. Za analizu novootvorenih mehanizama pravne zaštite, upućuje se na odjeljak o izvršavanju zakonodavstva.
241. Osim toga, potrebno je spomenuti da japansko pravo predviđa posebne oblike pravne zaštite pojedinaca dostupne u području nacionalne sigurnosti. Prema shvaćanju EDPB-a svi pojedinci, uključujući i pojedince iz EU-a, mogu općenito od upravnih tijela zatražiti objavljivanje, ispravljanje (uključujući brisanje) ili obustavu korištenja podataka, čak i ako se oni obrađuju za potrebe nacionalne sigurnosti. U slučaju da se takav zahtjev „odbiye na temelju toga što se dotična informacija smatra neobjavljenom”, moguće je uložiti žalbu za preispitivanje te se potrebno savjetovati s „Odborom za objavljivanje informacija i zaštitu osobnih podataka”. Odbor, koji ima istražne ovlasti, sastoji se od članova koje imenuje premijer uz suglasnost oba doma i zaključuje postupak pisanim izvješćem za dotičnog pojedinca koji nije pravno obvezujući, ali ga se gotovo uvijek poštaje⁹⁷. Prema Prilogu II., upravno tijelo donijelo je odluku koja se razlikovala od zaključka Odbora⁹⁸ u samo dva od 2000 predmeta.
242. Čini se da iz objašnjenja proizlazi da preispitivanje nije dostupno ako se informacije mogu „objaviti”, a pojedinac nije zadovoljan ishodom. EDPB potvrđuje ovaj oblik pravne zaštite, ali traži dodatno pojašnjenje potonjeg aspekta, koji bi mogao značajno ograničiti njezino područje primjene.

Za Europski odbor za zaštitu podataka,

Predsjednica

(Andrea Jelinek)

⁹⁷ Prilog II., str. 25., 26. Zakon o uspostavljanju Odbora za preispitivanje i informacija i zaštitu osobnih podataka, članci 4., 9. i 11.

⁹⁸ Prilog II., bilješka 35.